



NOVA ГАЗЕТА

№ 2 (261) Січня 9, 2014, Нью-Йорк

№ 2 (261), January 9, 2014, New York



ЗА КИЇВСЬКИМ ЧАСОМ

УКРАЇНА: ЕКОНОМІЧНІ ПРОГНОЗИ
НА 2014 РІК

Стор. 6



АМЕРИКА СЬОГОДНІ

АНОМАЛЬНІ МОРОЗИ - ПРОЯВ
ГЛОБАЛЬНОГО ПОТЕПЛІННЯ

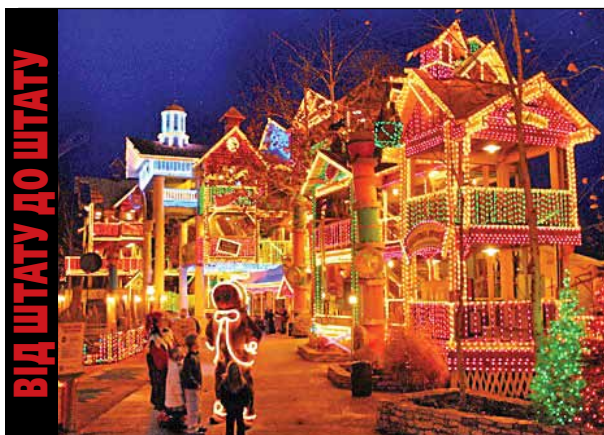
Стор. 8



ЛЮДИ Й ДОЛІ

БЛАЖЕННІ ГНАНІ ЗА ПРАВДУ,
БО ЇХНЕ Є ЦАРСТВО НЕБЕСНЕ

Стор. 14-15



ВІД ШТАТУ ДО ШТАТУ

ВСЕАМЕРИКАНСЬКА БИТВА
НОВОРІЧНО-РІЗДВЯНИХ ВОГНІВ

Стор. 20-21



ДОБРИЙ ВЕЧІР!

ІДІЇЗВІМ ДІТЕ!

Стор. 19



СІЮ, ВІЮ,
ПОСІВАЮ...

Стор. 2

NOVA ГАЗЕТА

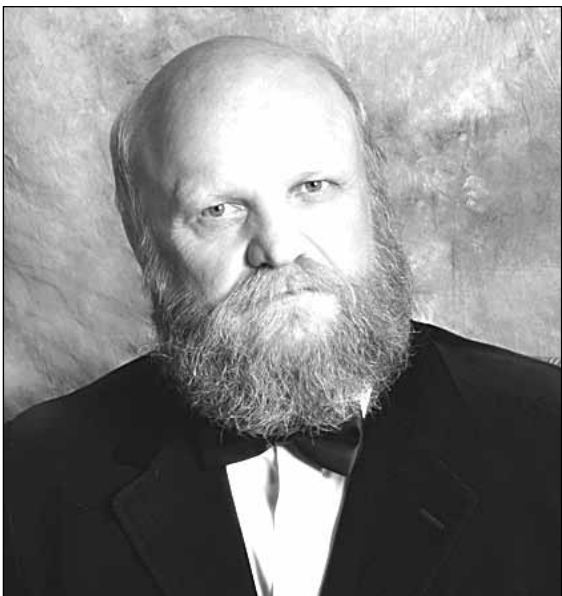
**ВІТАЄ СВОЇХ ЧИТАЧІВ ТА ЇХНІ РОДИНИ,
РЕКЛАМОДАВЦІВ, СПОНСОРІВ,
ПРИЯТЕЛІВ, ОДНОДУМЦІВ
ТА ВСЮ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ
З НОВИМ СТАРИМ РОКОМ!**

*Сієм, вієм, посіваєм –
З Новим роком вас вітаєм!
Сієм пшеницею, сієм зерном
Сієм з душею і щирим добром.
Сієм у хаті, сієм для всіх,
Щоб не минали нас радість і сміх...*

*Дякуємо за увагу до нашої газети
та постійну підтримку
І Дай нам, БОЖЕ!*

**ХРИСТОС НАРОДИВСЯ!
СЛАВІМО ЙОГО!**





65 рядків від редактора

Доброго дня, шановні читачі!

З Вашингтона надійшла радісна на перший погляд вістка: американський Сенат ухвалив резолюцію, яка засуджує нацистський режим Януковича проти мирних протестувальників та погрожує чільним представникам цього режиму санкціями. Втім, якщо добре вчитатися в цей документ, стане помітно, що жодної конкретики ця резолюція не містить. Її написано в стилі пропагандистських кліше, які ні до чого нікого не зобов'язують. Янукович та його сатрапи можуть спати спокійно й далі грабувати Україну. Бо їм від цієї резолюції ні холодно, ні спекотно.

Так в історії вже було й не один раз. Пригадую, як мене, юного випускника середньої школи, призвали до війська «виконувати інтернаціональний обов'язок» у Чехословаччині. Ми, силовіці заганяні до радянського війська солдати, мали душити «празьку весну». Тоді думалося, що Захід не дозволить брехнівському СРСР танками чавити бажання людей жити у вільній країні, а не фактичній колонії Радянського Союзу. Втім, на подив чехів і словаків лицемірний Захід не тільки дозволив, а й уможливив більш як 20-річну окупацію цієї країни радянськими військами, яких витурили зі своєї землі чеський та словацький народи вже під час так званої Оксамитової революції наприкінці 80-х. Сьогодні нашу революцію «підтримують» такими ж самими словами: закликаємо, застерігаємо, попереджаємо... Сподіваючись, що вовк перестане полювати на агняті, якщо його про це дуже добре попросити.

Жив і творив колись в Росії в XIX сторіччі талановитий байкар на ім'я Іван Крилов. Він написав дуже повчальну байку про те, як господар дому словами вмовляв свого кота Васю перестати красти харчі. І так вже красномовно він це робив, що здавалося йому: після таких повчань кіт перестане тягати пироги й смажених курчат. Однак кіт не переставав. І тоді господар одявся до ще красномовніших і аргументованіших повчань. Але кіт, пише Крилов, слухав і далі їв. Йому від цих повчань було ані холодно, ані спекотно. Так само, як від нинішньої резолюції Сенату режиму Януковича. Відданий холоду режиму, нинішній міністр закордонних справ Л.Кожаря вже заявив, що зміст цієї резолюції цілком збігається з баченням ситуації довкола Майдану керівництвом України. Чим вам не аналогія з котом, який все слухав і далі собі їв. Він боявся лише віника.

Тим часом, вже після вибуху Євромайдану режим віддав накази не тільки розганяти протестантів, а й підсунути вилочувати й ледь не до смерті забивати чесних журналістів (яскравий приклад – звіряче побиття Тетяни Чорновол), бити опозиційних народних депутатів (приклад – жорстоке побиття депутата від «Свободи» Андрія Ілленка та його адвоката Сидора Кизіна буквально на виході з відділку міліції), підпалювати автомобілі опозиційних активістів. Бандитська влада й діє по-бандитськи. І поставити її на місце можуть тільки суворі санкції із заборобою в'їзду до США та заморожуванням усіх їхніх рахунків в американських банках. На нотації ж у вигляді нічого не значущих резолюцій вона реагуватиме з презирливою посмішкою. Не розуміти цього можуть тільки дуже далекі від українських реалій люди. Схоже, що саме вони й писали текст цієї резолюції-побажання.

Український Євромайдан вистояв на морозі вже шість тижнів. Він довів Україні й світові, що здатний протистояти жорсткому, наскрізь скорумпованому антинародному режимові, але водночас він сподівається, що його підтримає світ. І насамперед Америка, яка позиціонує себе захисницею всіх скривджених і пригноблених. Але натомість читає текст резолюції американського Сенату й не може повірити своїм очам. Що це: наївність чи явна нещирість, коли на словах кажуть одне, а насправді чинять інакше, побоюючись зайвий раз дошкулити Януковичу – великому другу самого Путіна? Віриться, що все зовсім не так. І санкції обов'язково будуть. Але коли? Мабуть, після того як на Капітолійському пагорбі прочитають байку Івана Крилова про кота Васю і зрозуміють, що янукарів нотаціями не проймеш...

З пошаною до вас,
Валентин Лабунський –
головний редактор «Нової газети»

Наголоси й акценти

Чергова перемога Володимира Путіна, чергова поразка Заходу. Таким у Москві й столицях обабіч Атлантики бачать результат боротьби за Україну – державу, що розривається між Росією та Європейським Союзом. 17 грудня, після зустрічі президентів РФ та України Володимира Путіна й Віктора Януковича, Кремль вирішив позичити Києву \$15 млрд. і знизити ціну на газ від \$400 до \$268 за 1 тис. куб.м. Такою є нагорода за відмову Януковича від підписання угоди про асоціацію з ЄС. Не дивно, що гроші та політичне прикриття для його гендлю й силових методів виявилися кращим стимулом, ніж пропозиція Брюсселя щодо забезпечення верховенства права, вільної торгівлі, конкуренції та реформ.

Однак, якщо зазирнути глибше, перемога Путіна й поразка Європи видаються менш очевидними.

За час, що минув від зустрічі Януковича з Путіним 17 грудня, чіткіше проявилися контури досягнутих домовленостей.

Більше того, вони почали реалізовуватися. Наприклад, Росією було придбано на \$3 млрд. українських євробондів. В інших же питаннях, як от в газовому, з'ясувалися перші «нюанси», наприклад щодо щоквартального перегляду коефіцієнту зниження ціни блакитного палива. Путін уже висловив сподівання, що від цього «тимчасового рішення» дві країни перейдуть до довгострокової домовленості, Янукович публічно визнав готовність до передачі Росії уже навіть не в управління, а у власність 50% української газотранспортної системи (без будь-яких третіх сторін, як на цьому і наполягала вже давно Москва). А міністр енергетики України Едуард Ставицький повідомив, що на початку 2014 року має бути оприлюднено оцінку вартості української ГТС, здійснену компанією Baker Tilly, наголосивши, що «ми виконали реальну оцінку, виходячи з питань, що порушувалися щодо створення консорціуму».

Стала відомою й інформація про підготовку найближчим часом до чергового перегляду умов перебування ЧФ РФ в Україні в частині модернізації бази у Севастополі, чого так давно прагнула Москва. Росія зробила й черговий крок до втягування України до рубльової зони. А розмови про необхідність розведення угоди про асоціацію та ЗВТ з ЄС підтверджують наявність зобов'язань Януковича про остаточну відмову від підписання із ЄС угоди, яка б назавжди закрила шлях Україні до Митного союзу.

Певно, Янукович ніколи й не збирався підписувати угоду з ЄС, принаймні задарма. Тим часом, створюючи відповідну ілюзію, він мав змогу торгуватися з російським лідером, який погодився дати гроші, попри те, що господар Банкової так і не поставив свого розчерку під домовленість про вступ України до євразійського Митного союзу.

Ані Янукович, ані Путін, ані лідери ЄС не брали до уваги почуття українців, які тисячами виходять на київський Майдан упродовж останніх шести тижнів. Народ розлютило



ПІРРОВА ПЕРЕМОГА ПУТІНА

те, що президент продав майбутнє країни заради власної вигоди, та найбільше обурення викликало застосування сили проти студентів 30 листопада. Скромна вулична маніфестація проти відмови від угоди з ЄС переросла в національне пробудження й завзятий протест проти клептократичної пострадянської держави. Після марної спроби Януковича зачистити київські вулиці від демонстрантів 11 грудня барикади розрослися, дух Майдану став рішучішим, а розкол у лавах української еліти очевиднішим. Криза призвела до втрати впливу президента.

Погроза США щодо запровадження персональних санкцій проти нього, його родини та поплічників відбила Януковичу охоту до застосування силових методів. Він сподівається, що протести на Майдані вщухнуть на тлі різдвяних і новорічних святкування. Однак угода Кремля з Януковичем завела переговори України з ЄС у глухий кут, тож навряд чи політична криза вщухне. Не зміниться й ситуація зі слабкою та не-реформованою економікою країни.

Криза в Україні ускладнюється загрозою економічного краху, який відтепер стане проблемою Росії. Золотовалютні резерви Києва вичерпуються, він відчайдушно потребує коштів, щоб пережити зиму й запобігти дефолту. Путін зірвав угоду України з ЄС, тож тепер не має вибору й мусить платити. Однак незрозуміло, що він отримає навзаєм (може, тому й було вирішено, що знижку на газ переглядатимуть щоквартально). З огляду на жалюгідний економічний стан країни та ненадійну політичну позицію Януковича будь-яка грошова допомога може виявитися марнотратством. На відміну від позики МВФ, російські гроші (виділені здебільшого з Державного фонду соціального забезпечення) не прив'язані до жодних умов. Принаймні на папері.

Однак Путін міг узяти з Януковича обіцянку розчистити вулиці від протестувальників і забезпечити вступ Києва до Євразійського со-

юзу до або відразу після президентських виборів 2015 року. Але спроможність українського керівника дотримати слова й не розв'язати громадянського конфлікту є щонайменше сумнівною. Більша частина держави, зокрема столиця й Захід, у разі вступу України до Євразійського союзу може відреагувати вкрай різко. Однак для Путіна, який колись назвав розпад Радянського Союзу «найбільшою геополітичною катастрофою XX століття» і який вважає себе таким собі збирачем російських територій, немає за високої ціни за втримання України на орбіті Кремля.

Знає Путін і те, що, перетворившись із корумпованої автократії на конкурентну демократію, Україна створила б загрозу його режимові, так само як реформи в Чехословаччині 1968 року – Радянському Союзу. Побоюючись поширення революційної «зарази», Росія заборонила молодим українцям, зовні подібним до протестувальників з Майдану, в'їзд на свою територію, попри безвізовий режим між двома країнами. Тоді як СРСР використовував танки та більшовицьку ідеологію, Путін надає перевагу грошам і націоналізму.

Висловлювання господаря Кремля щодо росіян і українців як «єдиного слов'янського народу» супроводжувалися неприємною українофобською пропагандою на державному телебаченні РФ. Призначення Дмитрія Кісельова, завзятого антизахідного й антиукраїнського пропагандиста, керівником нової урядової інформаційної агенції «Россия сегодня», є ознакою деградації режиму. Як підтверджує досвід СРСР, це ще більше відштовхне колишні радянські республіки від Москви.

Журнал «Економіст»

На першій сторінці
головне фото – картина художниці
Надії Старовойтової
«Щедрий вечір»

АКТУАЛЬНИЙ РЕПОРТАЖ



ЗАМІСТЬ ПРОЛОГУ

Ця «країна» занадто маленька. Я обійшла її по периметру за 40-50 хвилин, щойно прилетівши на найближче до центру Києва летовище Жуляни з Нью-Йорку, встигнувши злетіти з JFK буквально за кілька годин до наступу сніжно-морозного циклону й скасування тисяч авіарейсів з усієї Америки. Впевнена: такий талан – робота моїх особистих небесних помічників.

Ця мініатюрна країна займає лише площу Незалежності в центрі української столиці та вулицю Хрещатик. Її кордони пильно охороняються загонами самооборони. Кордони цієї країни проходять по периметру барикад – від 1-ї (Європейської) до 7-ї (Бесарабської), які було вимушено й миттєво створено після кривавої зачистки форпосту протестувальників біля Банкової вулиці 1 грудня.

Назва цієї мінікраїни, відомої нині в усьому світі, – український Євромайдан. Це країна Незалежності й омріяної мільйонами українців Свободи. Країна народного самоврядування, народної самоорганізації, близької до античної системи прямого народовладдя, або ж до деяких ознак самоорганізації легендарної Запорізької Січі. Це сьогодні паростки нового, початок епохи поступової перемоги Світла над Мороком. А тому це країна Майбутнього.

Водночас Український Євромайдан є й державою. Позаяк у цій мінікраїні створено всі притаманні справжній державі інституції, завдання яких – замінити антинародну, злочинну, поліційну державу Януковича та ПР на нову – справді народну. Навмисне не вживаю означення «демократичну», позаяк цією політичною категорією цинічно прикривається нинішня диктаторська влада, яка не має жодного стосунку до демократії. «Дістали! Досить!», – сказали одного дня змучені диктатурою люди. І повторюють це безупинно на своєму громадському Майдані зі своєї Трибуни вже півтора місяця.

Далі розкажувати Вам, читачу, в репортажному жанрі як працюють лишень деякі з цих інституцій. Попередньо зауважу нашим американським країнам, що

ані онлайнівські 24-годинні прямі телерепортажі, ані найкращі аналізи поточного моменту, ані ТВ-новини опозиційних каналів, ані блоги, ані фейсбуки не замінять власних спостережень, власного сприйняття цього дива, ім'я якому Майдан. Тому закликаю всіх українців Америки – приїздіть! Наскільки зможете. Тут сьогодні твориться Історія. Потім жалкуватимете, що втратили такий історичний момент і не були присутні на подіях, які стали початком нової доби України.

ДЕНЬ ПЕРШИЙ –
3 СІЧНЯ 2014 РОКУ

У перший день візиту на територію Майдану з боку станції метро «Площа Незалежності» разом з онуками Дариною та Владом опиняюся навпроти сцени-трибуни. Виступає Олег Тягнибок. Гнівним, громовим голосом він сповіщає товариство (так він звертається до майданівців) про побиття півгодини тому в дворі Шевченківського



Фото на згадку на тлі майданівських барикад

ЄВРОМАЙДАН ОЧИМА
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНКИ

Різдво-2014 на Майдані

відділку міліції свободівця, народного депутати Андрія Ілленка та його адвоката Сидора Кизіна. Люті Тягнибока не було меж. Особливо різкі слова лунають з трибуни на адресу пессимістів та провокаторів. Сказав Олег все, що думає, й про підступність влади, суддів, слідчого Говінського, який викликав на «бесіду» Андрія Ілленка, бо він провадив мітинг у Межигір'ї 1-го січня. Коли Андрій та Сидір вийшли після «бесіди» у двір, на них мовчки накинулося кілька «тітушок» і мовчки жорстоко побили до крові та струсу мозку. Тягнибок звернувся до бажаючих майданівців вишикуватися в колону для візиту до цього відділку міліції, що на вулиці Прорізній. Зібралися миттєво й рушили туди. Сказали: ми мо-

жемо рознести цей відділок в одну мить, але не будемо. Нехай тільки побачать народну силу й відчують її, усвідомивши, кому сьогодні служать: народу чи злочинній владі, яка давно вже втратила всяку легітимність.

До слова, на одній з барикад висить красномовний плакат – висловлювання Магатми Ганді: «Спочатку вони ігнорують вас, потім сміються з вас, потім борються проти вас, а потім ви перемагаєте».

Отож, сьогодні поки що попередження та вимога знайти винних і покарати. Поки що намагання боротися законним способом проти незаконних дій влади. Зокрема, залякування активістів Майданів кривавими побиттями та знищенням їхніх автомобілів.

В цей же вечір стала свідком ще однієї миттєвої самоорганізації. Якраз відвідувала територіальні намети на Хрещатику з боку Європейської площі: «Запоріжжя», «Косів», «Донецьк з Миколаєвом». Біля входу в останній Олександр – стрункий, ніжної статури хлопчина розбивав товстощі колоди на дрова. Розговорилися. До Києва приїхав майданити з Миколаєва. На Майдані – місяць. Розказав про роботу польової військової кухні, яка поряд і яка готує для всіх постійних майданівців борщ та кулешу з салом і м'ясом. Чемно запросив до намету. Аж тут чується зі сцени заклик ведучого Євгена Ніщука згуртувати чисельну колону, щоб виручити майданівських автомобілістів на Михайлівській площі. «Збір

зліва від сцени!» – пролунало в момент, коли Олександр представив мене їхньому головному на ім'я Іван. Той не зреагував (не до цього!), лише кивнув оточенню: «Пішли!». І в цю мить уздовж намету полилася людська ріка. Маса! Лавина! Так швидко організувалися люди з наметів та з числа відвідувачів Майдану. Вони виходили двома потоками на Європейську площу через вузькі піші переходи обабіч барикади №1 (Європейської). Гарячково намагалася настроїти фотоапарат на нічну зйомку. На жаль, не змогла вчасно зафіксувати момент, який так вразив!

Тактика Майдану нині: реагувати на злочинні дії міліції тиском великої кількості людей. Проблеми затримки, чи навмисне приставання міліції до «наших» часто вирішуються саме таким чином.

На легкій дротяній огорожі, що відділяє Європейську площу та барикаду №1, – виставка фотографій «Обличчя Майдану». Поряд дядечко підбирає то там, то тут сміттєві залишки. Запитую: «Ви прибиральник?» «Та ні, охорона!», – відповідає. «А одночасно і господар», – подумалося мені.

В моїх планах було відвідати максимум наметів, поговорити з їхніми мешканцями. Адже кожна область, місто, містечко господарює в революційних умовах по-своєму.

В цей перший день вдалося відвідати пункт запису до Народного об'єднання «Майдан» (НОМ). Люди заповнюють просту анкету, їм видають посвідчення з готовим порядковим числом та прізвищем. Стоїть постійна черга...

Перший візит на Майдан в усіх починається з огляду революційної Майданівської ялинки. Вона яскрава й промовиста, не схожа на жодну новорічно-різдвяну ялинку в світі. Скільки там антивладних коментарів та прокльонів! Здається, що якби Янукович та його команда прочитала бодай частину їх, то з сорому й ганьби провалилася б крізь землю... І негайно пішла б у відставку. Ось тільки деякі з них: «Раніше я здирав шапки, а нині – шуру із людей», «За масштабами пограбування власного народу Янукович переміг усіх диктаторів світу разом узятих», «Бажаємо вашому Янушеску таку саму долю, як і його румунському колезі! Студенти Бухарестського університету», «Вони набудували собі палаців, але старість проведуть на нарах»...

До цього візиту не могла уявити територію за сценою. Ось вона: де кінчається територія Майдану, як площі – Михайлівська барикада, укріплена колючим дротом. Між барикадою та сценою – територіальні намети. Цікавий об'єкт – університет Майдану: невеличка сцена з екраном, апаратура, мікрофони, в тому числі переносний для запитань слухачів, які стоять просто неба. До прикладу: один лектор розказував, як захистити свої аккаунти в соціальних мережах та як правильно встановити захисні програми для свого комп'ютера. Дуже корисно. Інший розказував про нову організацію освіти, в тому числі з використанням соціальних мереж.

В цьому ж мікрорайоні Майдану – невеличкий «Молитовний намет» на кшталт каплички. Всередині дуже тепло й все гарненько так облаштовано. Ікони, лампади, священик... По колу – запнуті ліжниками лави. Можна помолитися, спробувати налаштуватися на душевний спокій і навіть сповідатися. Волонтерка з Києва Людмила розповіла про чергування в молитовному наметі священиків усіх християнських конфесій.

Тут же намет для прийому та видачі теплих речей. Тут же постійно працює пункт видачі гарячих перших страв. В інших місцях – гарячий чай, які розливають з величезних баняків. А зі штабу Майдану, що в Будинку профспілок, волонтери розносять усім бажаючим чай на підносах.

ДЕНЬ ДРУГИЙ – 4 СІЧНЯ 2014 РОКУ

Другий день відвідин Майдану розпочався з огляду всіх підрозділів його штабу. Кілька кордонів підкреслено ввічливих охоронців легко пододала з журналістським посвідченням. У штабі Майдану, як, мабуть, і в кожному революційному штабі, цілеспрямовано (це відчутно) пересувається багато

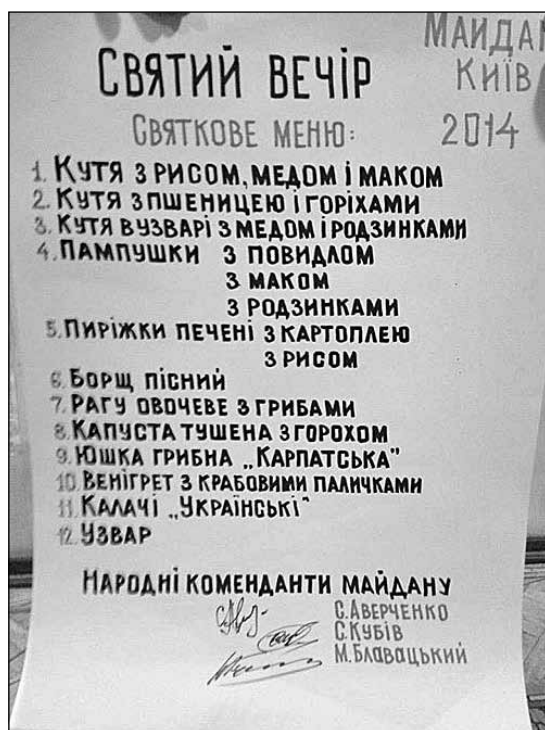
людей. Серед них заримітила небагатослівного та ділового громадського лідера Ігоря Луценка. Це він у ніч побиття журналістки Тетяни Чорновол 25 грудня миттєво організував через соцмережі на 8-му годину ранку колону протестувальників до будинку МВС. Це він свої короткі виступи зі сцени закінчує спокійним: «До праці, друзі! Бо революція – це тяжка праця».

може, й два поспіль за охорону та життєдіяльність певного сектору Майдану відповідає партія УДАР. Активісти партії придумали ось такі кількахвилинні «розводи-шикування» для контролю та планування діяльності Майдану на кожну добу. Постійно на Майдані – біля тисячі УДАРівців одночасно при постійній ротатції. Ночують їхні люди і в наметах, і в приміщеннях. Наприклад, 70 осіб перебувають в залі

живе в Моршині, з 2004 року – член ВО «Свобода». Найбільше мене в його нехитрій розповіді про себе та його погляди вразила готовність до самопожертви – він ладний віддати навіть життя, аби тільки скинути ненависну всім народом нинішню владу янукарів й вибороти жадану Перемогу.

«Заради нашої перемоги над цією ордою віддам життя, ні на мить не задумуючись», – каже

не в усіх однакове. Воно різне. Причому, як з'ясувалося, Майдан розділив не тільки суспільство, а й багатолітніх моїх друзів. І навіть цілі родини. Але все одно згідно з опитуванням Майдан підтримують 60 відсотків громадян України. Впевненість, що переможуть прихильники нових цінностей, що Україна стане суцільним Майданом, тобто суспільством якісно нових бачень облашту-



Різдвяне майданівське меню на Свят-вечір



Таким бачить майбутнє Януковича київський Майдан

Кожен, хто тут опиняється вперше, відразу ж відчуває, що це штаб революційний. Що тут діють внутрішні пружини, не помітні з першого погляду. В залі засідань заримітила відокремлений сектор, де кілька десятків молодих чоловіків одягають помаранчеві шоломи й вирушають до виходу. Представившись, запитую у вартового, що це означає? «Ідуть за ними хвостиком на вулицю Городецьку – визнаєте», – відповів він. Роздумувати було ніколи. Поспішила зодуху за ними. Вулиця Городецька теж перекрита барикадою, але є вузький прохід до театру імені Франка.

Коли зайшли за барикаду, там вже стояли вишикувані довгі шеренги чоловіків. Лише в 2-х колонах з них написи: «УДАР – Вінниця», «УДАР – Крим». Коли стала «моя» колона, пролунали звуки закличної сурми. А потім уся довга шеренга людей заспівала гімн України й організовано, колонами почала розходитися. Військовим кроком «моя» колона вийшла останньою.

І тут же навколо когось із лідерів зібралися представники від кожної колони і він проводив ділову «п'ятихвилинку» (імена відповідальних, час, що конкретно робити...) У війську така церемонія називається «розводом».

По закінченні цього «розводу» попросила пояснити, що це все означає? Привітно й охоче, назвавшись Олександром, один з керівників колони розповів, що цього тижня, або,

Музичної Академії ім. Чайковського, біля стін якої відбувалася наша розмова. Запевнив, що всі люди забезпечені необхідними (звичайно, похідними, а не курортними) умовами. Сьогодні вночі їхнє завдання – завантаження мішків зі сміттям, яке зібралось за три святкових дні. Опівночі прибудуть три вантажівки-«камази». Пояснив, що комунальні служби від влади відмовилися обслуговувати Майдан. «Але нам байдуже, ми самодостатні. Пожертв достатньо, щоб оплачувати багато чого, в тому числі й послуги асенізаторів та комунальників», – сказав Олександр, ніби виправдовуючись за «розвод». «Це ніби трохи воєнізовано, але так воно є: революція вимагає порядку й дисципліни. Ми мусимо бути готові до всього».

Побажала їм успіху. А далі вирішила ще раз заглянути до Майданного університету. Але так і не дійшла туди. По дорозі навколо джикі-ватри (паралельно з фронтонними стінами Головопшті) грілося величезне товариство. Заговорила з ними, щоб зробити фотознімки. Не всі однаково зреагували на незрозуміле «приставання» якоїсь пані. А ось з Віталієм з Моршина, на грудях якого висів пейджик «Штаб охорони. ВО «Свобода», розмова була довгою та відвертою. Віталій народився в простій робітничій родині в Немиріві, що на Вінничині. Каже, що, як і батьки, все своє життя тяжко працював. Має вже онуків, а його 18-літній син тривалий час стояв на Майдані. З 80-х років

він і я вірю йому на всі «сто»: ніщо й ніхто не «викурить» його з цієї маленької території Свободи. Україна стомилася жити під ігом злодіїв з бандитським минулим, зайд, які використовують нашу Батьківщину тільки заради власного збагачення. Цей простий робітник з Моршина по-справжньому готовий жертвувати життям заради кращого майбутнього для України, для своїх дітей та онуків. Й, слухаючи його, я серцем і душею відчувала, що Майдан обов'язково перемаже. Бо таких, як Віталій, багато. А коли нас багато – нас не подолати.

Хочеться зрозуміти роль і значення Майданівської сцени. Вона – серце Майдану. Вже півтора місяця ані на хвилину не зупиняється його биття, циркуляція життєдайної крові та енергії цих відданих революції людей. Хвала всім, хто забезпечує цю циркуляцію! Але особлива хвала Руслані Лижичко. Ця мужня дівчина могла б комфортно жити, ні про що не дбаючи. Грошей і зв'язків для цього в неї вистачає. Але в дні апогею Майдану вона не сходила зі сцени, підбадьорюючи, підтримуючи, закликаючи людей. Не сумніваюся: історія запише її ім'я серед головних героїв Майдану зразка 2013-го року.

ЗАМІСТЬ ЕПІЛОГУ

Такі перші, найщемніші враження про нову Країну Свободи в межах тієї згвалтованої великої країни, яку ми маємо, яку любимо і яку так хочемо змінити. Сприйняття Майдану

вання держави, в якій не випадкові люди на владному троні, які пробілися туди через свої підлі й брудні оборудки, а народ через своїх не найгірших, а найкращих представників де-факто матиме владу, не підлягає жодному сумніву.

Нова країна Майдан у центрі української столиці житиме, розвиватиметься та змінюватиме свою тактику на шляху до перемоги. Письменник Юрій Андрухович сказав, що буде ще й весняний, і літній Майдан. І в тому, що перемога буде за народом, а не за збанкрутілими мешканцями межигір'їв, сьогодні вже ніхто не сумнівається.

У неділю, 5 січня, Майдани всієї України жили й діяли під гаслами: «Нам не потрібен глухий президент» та «Ми хочемо працювати на країну, а не на родину». 6 січня Київський Майдан відсвяткував Свят-вечір за спеціальною програмою.

Майданівців порадували новини від діаспори: звернення науковців світу щодо засудження українських в'язнів та вимога до американського уряду застосувати санкції до українських чиновників, причетних до насилля над мирно протестуючими людьми. Крига скресла... Майдан дякує американським українцям за фінансову й моральну підтримку. Він її відчуває, як відчуває й спорідненість душ мільйонів українців по всій планеті, яких у ці дні єднає Майдан.

Лідія Корсун
Київ, Євромайдан
Спеціально
для «Нової газети»
Фото автора

ЗА КИЇВСЬКИМ ЧАСОМ



Дві події кінця 2013 року - непідписання угоди про асоціацію й вільну торгівлю з ЄС наприкінці листопада та «московські» домовленості, підписані 17 грудня, є підсумком усіх економічних подій минулого року. Більшість експертів вважають, що на цьому тлі всі інші події року, який щойно минув, або тьмяніють та видаються тепер неважливими, або ж сприймаються як підготовка до розв'язки, яка настала в кінці року.

Економічні експерти погоджуються, що «тлом» для цієї розв'язки став занепад української економіки. Після двох років запевнень уряду в «покращенні» стану економіки, виявилось, що насправді він погіршувався. Наприкінці року уряд став визнавати, що Україна подала перед загрозою дефолту.

За даними Державної служби статистики, у III кварталі 2013 року український ВВП скоротився на 1,3% в порівнянні із відповідним періодом минулого року. Загальне падіння від січня до листопада, за даними, які наводив прем'єр-міністр Микола Азаров, становить 0,6%.

Світовий банк прогнозував, що 2013 рік Україна завершить з нульовим приростом економіки, МВФ прогнозував падіння на 0,3%. Так і сталося. Проте бюджет на 2013 рік був розрахований на урядовому прогнозі зростання ВВП на 3,4%. Нереалістичність оцінок уряду заклала під українську економіку «міну», яка, як і попереджали фахівці, спрацювала під кінець року.

«Промисловість як падала, так і продовжує падати. Основні виробничі галузі явно демонстрували депресивний рух. Так само надзвичайно високими залишався бюджетний дефіцит, дефіцит торгівлі, зовнішній борг. Це є свідченням «результативності» діяльності чинної влади, яка вже другий рік поспіль не може вивести Україну на якийсь стабільний рівень зростання», - вважає директор економічних програм Центру Разумкова Василь Юрчишин.

Старший економіст Центру соціально-економічних досліджень CASE Володимир Дубровський також вказує на те,

що впродовж 2013 року в українській економіці сформувався дуже небезпечне явище, яке економісти називають «подвійним дефіцитом». Найбільш наочно він виявився у скороченні валютних резервів, які під кінець року стали меншими за 19 мільярдів доларів. «Для підтримки курсу потрібні стабільні надходження в іноземній валюті. Валютні резерви впали нижче критичної межі за умов, коли утворився так званий подвійний дефіцит, коли країна

отримати додатковий імпульс для зростання ВВП на 2,5% у 2014 році. До того ж, не треба забувати про спільні проекти, про які домовилися дві сторони і які можуть бути реалізовані в Україні або за участі українських виробників, що також може додати до 0,5% зростання.

Думаю, український політикум вже навчений гірким досвідом попередніх угод, і не тільки харківських. Звісно, ми не знаємо усіх подробиць і



ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ: НА РОЗСТАННЯХ

Оцінки й прогнози експертів

має дефіцит як торговельний, так і бюджетний. Це є дуже небезпечна ситуація в макроекономіці. Влада цілком прогнозовано своїми намаганнями тримати будь-що стабільний курс загнала країну у пастку», - наголошує В.Дубровський.

Водночас виконавчий директор Міжнародного фонду Блейзера Олег Устенко вказує не тільки на внутрішні, але й на зовнішні фактори погіршення економічної ситуації в Україні: «Реальний сектор економіки не тільки не показав того зростання, яке очікувалося на початку року, але й показав падіння від 0,2% до 0,5%. Не справдилися розрахунки багатьох експертів щодо українського експорту. Було очікування, що завдяки відновленню світової економіки у III кварталі 2013 року українські експортери отримають додатковий імпульс для свого розвитку. З іншого боку, українські експортери дійсно дуже постраждали від торговельних обмежень, переважно немитного характеру, запровадженими Росією», - каже Олег Устенко.

Практично всі думки експертів щодо непідписання угоди про асоціацію з ЄС та підписання «московських» угод містять різкі оцінки і мають емоційне забарвлення, зазвичай не притаманне економістам і бізнесменам. Вони також відзначають неможливість відділення цих подій від політики і вказують на зв'язок з 2014 роком - роком підготовки до президентських виборів в Україні.

Що ж чекає економіку України в році, що настав?

Олег Устенко: «Є думка, що ситуація різко змінюватиметься вже з кінця січня 2014 року. Очевидно, що після московських домовленостей економіка отримала тимчасовий додатковий імпульс, особливо в тому, що стосується розвитку реального сектору, неприпустимості застосування усіх нетарифних обмежень. Тільки за рахунок цього українська економіка щонайменше може

деталей. Але я не уявляю, як ці деталі можуть не виноситися в публічну площину тривалий час. Швидше за все, ми їх побачимо дуже скоро.

Гадаю, на тлі зростання економіки, ми можемо очікувати зростання інфляції і відходу від того практично нульового рівня, який зафіксовано за підсумками 2013 року. Швидше за все, НБУ відмовиться або намагатиметься відмовитися від архаїчної політики фіксування курсу, бо не курс є головним досягненням економічної політики, а економічне зростання чи ВВП на душу населення».

Ільдар Газізулін, експерт Українського Інституту публічної політики: «Нині зарано говорити, про те, що остаточний вибір зроблено. Уряд його відкладає, купуючи час для того, аби не робити реформи. Але це означатиме, що упродовж 2014 року та більшу частину 2015-го, коли формуватиметься політичне середовище після президентських виборів, Україні не слід сподіватися на надходження суттєвих прямих іноземних інвестицій.

Василь Юрчишин: «Гадаю, вже не варто очікувати, що процес підписання угоди із ЄС буде відновлено чи продовжено у 2014 році. Так само важко сподіватися, що в чинних умовах ми зможемо провести плідні переговори з МВФ.

Чинників, щоб проводити структурні зміни в економіці, щоб шукати нові зовнішні ринки, щоб підвищувати енергоефективність, немає. Все це на сьогодні втрачено. Так само втрачені можливості для реформування інститутів захисту бізнесу, інвесторів, кредитів, зрозумілих і прозорих правил для всіх економічних агентів.

Ніби-то проглядається покращення в газовій сфері, але тут я погоджуюся з експертами, які кажуть, що вони не стануть підґрунтям для відновлення розвитку економіки.

Проте окремі показники можуть дещо покращитися. Час-

тину тих коштів, що ми отримаємо від Росії, буде спрямовано на підтримку соціальної сфери, швидше за все, безпосередньо напередодні президентських виборів. Але й це не матиме якихось серйозних наслідків.

Що ж стосується реального сектору, бізнесу, то тут поки що не видно, за рахунок чого може відбутися розширення. Інвестиції як були, так і залишаються вкрай низькими. Так само не видно, за рахунок чого можуть поживатися внутрішній ринок чи ринки СНД. Тобто, якщо наступного року й буде якесь зростання, воно носитиме символічний характер і буде певним віддзеркаленням того, що економіка впала вкрай низько. Я не очікував би від 2014 року якихось позитивних змін.

Володимир Дубровський: «Прогнози, на жаль, дуже невпевні. В кращому разі українська економіка отримає якийсь невеликий поштовх від цих російських «кредитів» і зниження ціни на газ. Більшою мірою від ціни на газ, бо «кредит» призначений для того, щоб балансувати на краю прірви, його ледь вистачить, аби розрахуватися з терміновими зовнішніми зобов'язаннями і покрити якусь частину дефіциту бюджету.

Всі фактори, які призвели до падіння економіки у 2013 році, наразі залишаються в силі. Єдине, що може початися якесь кволе відновлення світової економіки, і це покращить кон'юнктуру для нашого експорту.

Соціальні виплати, якщо вони робляться за рахунок податків, не простимулюють економіку. Бо це в одних людей забирають, а іншим - віддають. Тобто, попит одних людей замінюється попитом інших. Вони не створюють додаткових можливостей для економіки.

Загалом, навіть якщо якесь пожвавлення й буде, в чому я вельми сумніваюся, то це буде

лише тимчасове пожвавлення, адже ми отримали чіткий сигнал, що замість реформ будуть російські гроші.

Угоду з ЄС підписано не буде, можливо, будуть тривати якісь переговори, Янукович висуватиме якісь чергові нереалістичні й незрозумілі європейцям вимоги, аби лише створити вигляд, що «процес іде».

Економічна ситуація не покращиться, і, в кращому разі, залишиться на тому ж рівні. Водночас політичні впливи можуть змінювати її в різних напрямках. Ключ до розв'язання проблем економіки лежить нині в політиці, і тому передбачати її розвиток дуже важко. Ситуація є дуже хиткою, і тут можуть втрутитися якісь інші гравці, про яких ми зараз не знаємо, або не знаємо, які у них є карти».

Генеральний директор інвестиційної компанії Dragon Capital Томаш Фіала: «На наступний рік ми прогнозували зростання у 1,5%. Але це були очікування осені. Нині важко сказати, як ці оцінки зміняться через політичну нестабільність та зміну геополітичного вектору. Отримані від Росії кредити будуть витрачені на зарплати й пенсії. Дещо відновиться попит на товари, які Україна експортує.

Зниження ціни на газ, звісно, є позитивною новиною для економіки, але є маленький нюанс: ця знижка має підтверджуватися кожен квартал, і наразі не зрозуміло, чого вимагатиме Росія за кожне підтвердження. І кредит: його вартість є досить низькою, проте строк досить короткий - два роки. І якщо уряд не проведе реформи, не почне реально боротися з корупцією і не створить більш привабливий інвестиційний клімат, то через два роки ми опинимося у такій самій ситуації, тільки із додатковим боргом у 15 мільярдів доларів».

**Записала
Анастасія Зануда
Bi-Bi-Ci Україна**

В УКРАЇНІ

МАЙДАН ОГОЛОСИВ
ПРО СТВОРЕННЯ
СТРАЙКОМУ

Майдан оголошує про створення страйкому. Про це 8 січня заявила активістка Майдану, відома українська співачка Руслана Лижичко на брифінгу у



прес-центрі Штабу національного спротиву за підсумками засідання Ради ВО «Майдан». Співачка закликала активістів на місцях координувати всі свої дії зі Штабом в Києві. Також, за словами Руслани, обговорено план дій організації Майдану, питання покращення мобілізації, збільшення присутності творчої складової, зокрема, залучення арт-сектору, груп публічного обговорення планів тощо. Руслана повідомила, що є план дій Майдану, в якому по пунктах розписано всі заходи, що плануються протягом січня. У свою чергу, активіст Зорян Шкіряк повідомив, що Майдан не просто стоятиме. «Акції протесту будуть мирними, але динамічними й достатньо жорсткими», – сказав він. І додав: «Ми цього місяця активно нагадуватимемо владі, що Майдан стоїть, що Україна жива і що Майдан не піде до тих пір, поки ганебний злочинний режим не буде усунуто». У свою чергу, активіст Майдану Ігор Луценко під час брифінгу повідомив про приєднання до ВО «Майдан» Народного руху України та Конгресу українських націоналістів.

ЗАРЕЄСТРОВАНО
ПОСТАНОВУ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
ПРО ПРЕЗИДЕНТСЬКІ
ВИБОРИ В 2014 РОЦІ

У Верховній Раді зареєстровано проект постанови, яка передбачає проведення чергових виборів



президента України від 30 березня 2014 року. Автором документу виступив народний депутат від фракції «Батьківщина» Олександр Бригинець. Постанова зареєстрована під номером 3851. Відповідна інформація з'явилася ввечері 8 січня на офіційному сайті Верховної Ради України. Як пояснив сам О.Бригинець, пункт 4 статті 103 чинної Конституції вказує, що вибори президента мають відбуватися в останню неділю березня

п'ятого року повноважень президента України. Інавгурація Віктора Януковича відбулася 25 лютого 2010 року, тому, як вважає Бригинець, «п'ятий рік повноважень Президента України В.Януковича починається з 26 лютого 2014 року».

ЧИМ ДОПОМОЖЕ
МАЙДАНУ ПОСОЛ США
В УКРАЇНІ?

Активісти Автомайдану зустрілися з послом Сполучених Штатів Америки в Україні Джефрі Паєтом. Про це на брифінгу у Штабі національного спротиву заявили активісти Автомайдану Сергій Поярков та Олексій Гриценко. «Посол США відзначив, що наші дії – в межах закону, що вони ненасильницькі. Також посол запевнив нас, що проти переслідувачів мирних громадян може бути застосовано санкції – ці люди можуть бути позбавлені віз до цивілізованих країн, можуть бути перекриті їхні рахунки. Також посол додав, що такі речі, які були скоєні з Тетяною



Чорновол, наближають цю владу до червоної риски, за якою у винуватців не буде повернення до цивілізованого світу», – сказав Поярков. У свою чергу, О.Гриценко відзначив, що в посольстві США активістам Євромайдану пообіцяли всіляку підтримку. «Посол США допомагатиме нам всіма легальними шляхами: це буде юридична допомога для захисту від репресій учасників Євромайдану», – сказав Гриценко.

МІЛІЦІЯ ВИМАГАЄ,
ЩОБ ТЕТЯНА ЧОРНОВОЛ
БРАЛА УЧАСТЬ У
СЛІДЧИХ ДІЯХ

Міліція вже провела всі необхідні слідчі дії, здійснення яких було можливим без участі побитої журналістки Тетяни Чорновол. Про це 8 січня заявив заступник начальника Головного слідчого управління МВС України Олександр Гнатів. За його словами, решта процесуальних дій обов'язково потребують безпосередньої участі потерпілої.

«Ми чекаємо коли Тетяна Чорновол буде виписана з лікарні, адже без її участі неможливо провести слідчий експеримент, одночасні допити, впізнання підозрюваних», – пояснив Гнатів.



За його словами, слідство виконало значний обсяг роботи і поступово починає отримувати ре-

зультати. Гнатів також зазначив, що в міліції знають, що на сьогоднішній день за станом здоров'я Чорновол потребує лише амбулаторного лікування та може бути виписана з лікарні. Проте потерпіла буцімто за власним бажанням продовжує перебувати на стаціонарному лікуванні. Сама Т.Чорновол назвала «зухвалою брехнею» такі заяви про її стан здоров'я.

Як відомо, Тетяну Чорновол жорстоко побили 25 грудня 2013 року неподалік Борисполя. Наразі уже заарештовано 5 підозрюваних у цій справі.

ПОЖЕЖА
НА ХАРКІВСЬКОМУ
ЗАВОДІ «ХАРТРОН»

8 січня у Харкові на території заводу «Хартрон» виникла пожежа, внаслідок якої загинуло 8 осіб. Про це повідомила Держслужба з надзвичайних ситуацій України.

Пожежа виникла у п'ятиповерховій виробничій будівлі, що її орендує на території заводу Харківська ювелірна фабрика. 7 осіб було шпиталізовано з серйозними опіками, 22 особи були врятовані рятувальниками.

Вогнем пошкоджено 4-й та 5-й поверхи будівлі на площі 250 квадратних метрів. Рятувальники не допустили поширення вогню на інші поверхи будівлі. Згодом пожежу вдалось локалізувати й ліквідувати. Також проводяться роботи з розбирання конструкцій будівлі. Причина пожежі та розмір матеріальних збитків встановлюються.



Кабінет міністрів має намір надати матеріальну допомогу сім'ям загиблих під час пожежі в приміщенні ТОВ «Харківська ювелірна фабрика» на території компанії «Хартрон». Про це повідомив журналістам у Харкові віце-прем'єр Олександр Вілкул. «Буде прийнято спеціальну постанову уряду, і сім'ям загиблих буде обов'язково надано допомогу – близько 100 тисяч гривень на кожну родину», – сказав віце-прем'єр.

ЧИ АМНІСТЮЮТЬ
УЧАСНИКІВ МАЙДАНУ?

Представники опозиції та Генпрокуратури зберуться в спільну робочу групу для створення механізму реалізації закону про припинення переслідувань учасників масових протестів. Про це повідомила після зустрічі із Генпрокурором депутат від «Батьківщини» Олександра Кужель.

«Ми дійшли порозуміння, що з 9 січня почне працювати робоча група юристів, які готували цей закон, разом з прокуратурою, яка має дати роз'яснення щодо виконання цього закону, та в разі необхідності підготує доповнення до нього, які будуть проголосовані в парламенті», – розповіла депутат. І додала: «В разі, якщо представники прокуратури не знайдуть аргументів щодо можливості ви-

конання цього закону, опозиція вимагатиме покарати винних за його невиконання».



За словами Кужель, від опозиції до складу групи увійдуть юристи Павло Петренко («Батьківщина»), Ігор Швайка («Свобода») та Валерій Карпунцов (УДАР).

Питання роботи групи встигли погодити у телефонному режимі з головою Верховної Ради Володимиром Рибакіном. Він також пообіцяв провести переговори з представниками фракцій Партії регіонів та КПУ щодо участі їхніх представників у робочій групі.

У СПРАВІ
ПРО НАСИЛЬНИЦЬКИЙ
РОЗГІН ПРОТЕСТІВ
З'ЯВИВСЯ ЩЕ ОДИН
ПІДОЗРЮВАНИЙ

Начальнику одного з управлінь ГУ МВС в Києві 8 січня оголошено про підозру в перевищенні службових повноважень під час розгону Євромайдану в ніч на 30 листопада 2013 року. Про це повідомляє управління процесуального керівництва з кримінальних проваджень Генпрокуратури.

Міліціонера звинувачують «у навмисному вчиненні службовою особою дій, які виходять за межі наданих їй повноважень, під час подій, які відбулися 30 листопада 2013 на Майдані Незалежності». Як відомо, близько 4-ї години ранку 30 листопада минулого року бійці спецпідрозділу «Беркут» жорстоко розігнали людей на Євромайдані. 30 листопада обурені українці почали збиратися на Михайлівській площі. Акції протесту тривають і досі.

Генпрокуратура 14 грудня повідомила про вручення підозр у перевищенні службових повноважень заступнику голови РНБО Володимирі Сівковичу, голові КМДА Олександру Попову, експертів столичного главку міліції Валерію Коряку та його заступнику Петру Федчуку. Всі вони відсторонені від виконання своїх обов'язків.



13 грудня Попов дав свідчення про свої дії в ніч на 30 листопада, де заявив, що діяв за вказівкою секретаря РНБО Андрія Ключева. Той, у свою чергу, такі звинувачення відкинув.

АЗАРОВ ЗАОЩАДЖУЄ
НА ДІТЯХ НА ДОГОДУ
СИЛОВАКАМ

Проект бюджету на 2014-й рік – приклад того, як влада виділяє мільярди на власний апарат та за-

баганки чиновників, а на життєві потреби звичайних українців передбачає копійки. Про це заявив народний депутат від «Батьківщини» Павло Петренко.

«Аби це довести, достатньо подивитись на цифри бюджету 2013 року. Якщо в минулому році на заходи із соціальної, трудової та професійної реабілітації інвалідів було виділено 676 млн. гривень, то в проекті 2014 року на це передбачено удвічі менше – лише 383 мільйона», – зазначає Петренко. На заходи з реабілітації дітей з дитячим церебральним паралічем Мінсоцполітики минулоріч було виділено 49 млн. гривень, у 2014 році планується менше у 72 рази – 675 тисяч. «Це при тому, що кількість дітей, які вкрай потребують зазначеної реабілітації, аж ніяк не зменшилась, а, навпаки, – зросла на 20%», – зазначив П.Петренко.



Також в урядовому проекті бюджету на 3 мільйони гривень скорочено витрати на медично-санітарне забезпечення та лікування онкологічних захворювань громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. «Така «економія» виходить на найвразливіших верствах населення. Натомість силовикам Кабмін «підкине» у 2014 році значні кошти», – додає Петренко.

Так, у проекті Держбюджету на 2014-й рік видатки для МВС передбачено в сумі 18 384 322 700 грн. (на 3 мільярди більше, ніж минулого року). А для Служби безпеки України передбачено видатки в сумі 3 454 368 700 гривень – на 50 млн. більше, ніж у 2013 році.

ЛЬВОВИМ
ПРОЙШЛИСЬ ЗВІЗДАРИ

Урочиста хода перебігала у межах фестивалю «Спалах Різдвяної зірки», а участь у ній взяли зіздарі зі Львова, Стрия, Івано-Франківська, Сімферополя, Городка та Соснівки. Загалом над Львовом 7 січня, в день Різдва Христового, засяяло близько шести десятків різдвяних зірок. «Різдво у Львові є особливим, – зазначив міський голова Львова Андрій Садовий. – Люди йдуть до нас з усього світу, щоб відчувати його тепло та радість. І однією з таких радостей є різдвя-



на зірка. Бути зіздарем – велика честь. Бо щоб виготовити зізду, потрібно мати особливе вміння. Поважаю таких людей. Адже вони не тільки зберігають наші українські традиції, а й передають їх наступним поколінням».

За повідомленнями українських видань та інформаційних агенцій

АМЕРИКА СЬОГОДНІ

Цього тижня велика частина населення Сполучених Штатів має справу з такими низькими температурами, яких не було протягом останніх 30 років. Національна метеорологічна служба називає маси холодного арктичного повітря, які проходять нині над країною, дуже небезпечними й опублікувала попередження для території, що простягається від Північної Дакоти до Нью-Йорка та сягає на південь країни – до Алабами та інших «тепліх» районів. Мер міста Індіанаполіс заявив навіть, що в центральному районі країни винятково низька температура загрожує життю людей. Метеоролог Карл Еріксон зі служби погоди AccuWeather сказав, що температура в містах східного узбережжя США сягнула 20-30 градусів нижче нуля за шкалою Цель-



ОЙ, МОРОЗЕ-МОРОЗЕНЬКУ...

На двох третинах території США зафіксовано аномальні морози

сія. А в таких штатах, як Монтана й Північна Дакота, мороз опустив ртутний стовпчик до 50-градусної позначки за шкалою Цельсія.

У вівторок, 7 січня, в східному та південному районах Сполучених Штатів в зв'язку з аномальними морозами було зачинено тисячі шкіл. Метеорологічна служба повідомляє, що у Вашингтоні, Нью-Йорку, Філадельфії та Бостоні температура повітря падала до мінус 15-20 градусів за Цельсієм і нижче. Якщо до цього додати сильні вітри, то відчувався ще значніший холод. Морозна погода сягає далеко на південь країни й охоплює навіть Флориду та південні райони штату Техас, у яких назагал бувають помірні температури навіть тоді, коли в решті країни холодна днина. Через рясні снігопади, сильні морози й крижані дощі було скасовано понад 2,4 тисячі авіарейсів у штатах Середнього Заходу і Північного Сходу США. За даними Національної метеослужби, в деяких місцях стовпчики термометрів опустилися до – 48 градусів за Цельсієм. Зокрема, з великими труднощами зіткнулися аерогазани Чикаго (штат Іллінойс), Сент-Луїса (штат Міссурі), Бостона (штат Масачусетс) та Мемфіса (штат Теннесі). За даними Національної метеорологічної служби, найсильніші морози зафіксовано в місті Дулут (штат Міннесота), де стовпчики термометрів опустилися до мінус 48 градусів за Цельсієм, в Чикаго (штат Іллінойс) – до мінус 37, і в Сент-Луїсі (штат Міссурі) – до 31 градусу нижче нуля. Водночас, на Східному узбережжі США пролилися сильні дощі, в тому числі й крижані. У неділю, 5 січня, через це на дві години було зачинено летовище імені Джона Кеннеді в Нью-Йорку, де через обмерзання за межі смуги викотився пасажирський літак. Без електропостачання залишилися понад 24 тисячі споживачів у штатах Індіана, Іллінойс та Міссурі. Крім того, негода істотно ускладнила дорожню ситуацію: поліція відзначає збільшення дорожньо-транспортних пригод. До середини, 8 січня, сильні морози було зафіксовано в половині американських штатів,

у тому числі і в таких південних, як Джорджія та Луїзіана.

Америка замерзає. Чикаго жартома вже перейменували на «Чибір» за аналогією із Сибіром. У штаті Нью-Йорк громадян просять не залишати будинки без крайньої необхідності. На Америку з Північного полюсу спустився не просто мороз – Полярний вир. Американців лякає вже сама назва цієї аномалії. «Полярний вир звучить дуже страшно. Було якось спокійніше думати, що це просто мороз», – каже жінка на вулиці американської столиці. Через ожеледицю на дорогах гинуть люди, паралізовано рух на автошляхах. Мешканців штатів, не звиклих до морозів, попереджають про небезпеку обмороження. Екстренні служби розсилають СМС-ки попередження – не використовувати газові обігрівачі у закритих приміщеннях, не перевантажувати електромережі обігрівачами. На телебаченні пояснюють, як одягатись так, щоб не втрачати дороге цінне тепло. Все ілюструють інфрачервоними знімками недостатньо утеплених осіб. Побільше шарів одягу, не лишайте жодної шпаринки, радять у ці дні американцям.

Здавалося б, нинішні холоди в Америці свідчать не про глобальне потепління на нашій планеті, а навпаки, про глобальне похолодання. Однак це не так. Саме глобальне потепління, вважають вчені, породжує погодні катаклізми на кшталт нинішніх аномальних морозів в Америці.

Тільки за останній рік кількість стихійних лих у світі збільшилася вдвічі. Танення льодовиків, сильні повені, урагани, цунамі, нищівні посухи та сильні морози – причиною таких природних катаклізмів фахівці називають саме глобальне потепління. За даними ООН, вже в найближчому майбутньому багато річок та озер на планеті можуть вимерзнути чи висохнути, тобто зникнути. Очікується збільшення випадків зимових повеней у приморських країнах, танення гірських снігів у Центральній та Східній Європі.

Глобальна зміна клімату на планеті може завдати значної шкоди не

лише природі, а й здоров'ю людей. Підвищиться захворюваність серцево-судинними, респіраторними та інфекційними захворюваннями. Зростання кількості травм, психологічних розладів і смертних випадків стане результатом підвищення інтенсивності й тривалості природних аномалій. Підвищення температури дозволить комахам та іншим носіям інфекційних захворювань розширити середовище проживання. Тоді смертність від інфекційних захворювань зросте на п'ятдесят відсотків. Чимало шкоди глобальне потепління завдасть і світовій економіці, що виразиться у втраті 20 відсотків загальносвітового доходу. Експерти ООН прогнозують, що Європа та Північна Америка виявляться найвразливішими перед загрозою глобальної зміни клімату. До кінця сторіччя багато рослин і тварин на нашій планеті опиняться під загрозою зникнення. Внаслідок посух, аномальних морозів і повеней до 200 мільйонів людей можуть стати біженцями.

За останні 30 років у світі в кількох разів зросла кількість людей, померлих від аномальної спеки і холодів. Фахівці прогнозують поглиблення цих тенденцій. Будь-які подальші зміни клімату призведуть до ще більшої кількості смертей. Такий прогноз шведських учених опубліковано в журналі Nature Climate Change. Багато експертів пов'язують таку тенденцію з глобальним потеплінням. Хоча інші заперечують – сучасна людина просто гірше адаптується в навколишньому середовищі і, в принципі, стає менш пристосованою до життя.

Доповідь шведських учених підготовлено на основі даних із Західної Європи та США. Там з 1980 року від аномальних температур померло вдвічі більше людей, ніж за перші 80 років з початку минулого століття. В інших регіонах картина не краща. Від сильної спеки та аномальних морозів дедалі частіше гинуть люди і в Азії, Африці, Австралії. За останні півстоліття, за даними палеокліматологів, спостерігаються найбільш інтенсивні темпи зростан-

ня температур за останні 1300 років. Температура повітря на планеті підвищилася практично на градус, температура світового океану зросла на 0,7 градуса, рівень води піднявся на 22 см, зона вічної мерзлоти зміщується на північ зі швидкістю 1,5 км на рік, площа морських льодів скоротилася за останні півстоліття втричі. Кількість днів з аномальною спекою за останні півстоліття істотно збільшилася, кількість холодних періодів теж значно зросла, причому аномальні холоди, на кшталт нинішніх у США, фіксуються на планеті дедалі частіше. Такий кліматичний маятник несприятливо впливає на здоров'я людей.

Здавалося б: що таке – один градус за Цельсієм?! Але ж це – в середньому по планеті за рік. Насправді це виливається в кілька тижнів аномальної спеки влітку, сильних холодів узимку – і десятки тисяч смертей від загострення в цей період серцево-судинних та інших захворювань. Статистика жахає. В результаті страшенної спеки й посухи 2010 року в Росії загинуло 55 тисяч осіб. У 2003 році схожа погода панувала на території Європи. Тоді спека забрала життя понад 70 тисяч європейців.

Не слід думати, що раніше люди не реагували на погодні аномалії. Повідомлення про згубне сонце зустрічаються навіть у стародавніх літописях. Але раніше краще працював природний відбір. У попередніх поколіннях землян була дуже висока смертність маляків і серед літніх людей. Нині ці показники різко знизилися. На тлі цього у нас багато більше літніх людей та хворих немовлят, які більш чутливі до змін клімату. Грубо кажучи, коли в Європі лютувала чума, всім було все одно, чи є мігрень при різких перепадах погоди.

Цивілізація подарувала людям досягнення медицини, але вона ж і псує ім здоров'я. Зло криється навіть у рятівних кондиціонерах: охолоджуючи приміщення, вони виводять гаряче повітря з будинків на вулицю. А там і без того розпечений асфальт і бетонні коробки будинків, неймовірна кількість автомобілів

і промислове виробництво. У результаті влітку в тісно забудованих містах нічні температури не набагато нижчі, ніж денні. До того ж спека збільшує вплив шкідливих викидів в атмосферу. Людині стає нічим дихати, а глобальне потепління клімату посилюється.

Головним чинником впливу людини на кліматичну систему є посилення парникового ефекту. Воно виникає в першу чергу від спалювання викопного палива: вугілля, газу, нафти, нафтопродуктів. Очевидно, що в якийсь момент людство перейде на «зелену економіку». Хоча вугілля на планеті багато, газ все новий і новий знаходимо, все одно це закінчиться. Але поки що, на найближчі 20-30 років, усе визначено. Знижуючи викиди, переходячи на «зелену енергетику» сьогодні, ми робимо заділ на 2040-2050 роки, не раніше. А до тих пір сума тенденція продовжиться. Фахівці вважають, що смертність від погодних аномалій буде зростати у всіх регіонах світу.

Чергове дослідження американських учених було присвячено питанню, чи призупинилося за останні роки глобальне потепління. Кліматологи з Національного центру атмосферних досліджень США дійшли висновку, що з 1998 року швидкість потепління поверхневого шару Землі справді уповільнилася, але наслідках потепління це аж ніяк не позначилося.

Колектив учених назвав міфом, що глобальне потепління зупинилося. Воно не зупинилося, просто змінився його перебіг. На підтвердження своїх слів учені заявляють, що в них немає доказу того, що океан поглинає більш як 90 відсотків нагріву планети. Кліматолог Кевін Тренберг заявив, що кожної секунди океан накопичує теплову енергію, еквівалентну шести атомним бомбам, скинутим на Гіросіму. І тільки танення морських та континентальних льодів досі компенсувало це смертельне для всього живого на Землі нагрівання.

Хома Мусієнко
Спеціально
для «Нової газети»
Фото AP

АМЕРИКА В ОСОБАХ



Катерина Кіндрась,
власний кореспондент
«Нової газети» в Америці

Понеділок для Джанет Єллен – день важкий. Минулого понеділка, 6 січня, американський Сенат затвердив її головою Федеральної резервної системи (ФРС) США (аналог Центрального банку), змінивши Бена Бернанке, який йде у відставку 31 січня.

Ноша ця почесна – вперше за 100-річну історію ФРС цю інституцію очолює жінка. Але й нелегка, бо нелегкі часи переживає сьогодні вся американська економіка. За нову голову проголосувало 56 сенаторів зі 100, 27 були проти, решта не голосувала. Після того, як колишній міністр фінансів Ларрі Самерс (до речі, однокурсник Джанет Єллен у Гарварді), зіткнувшись з опозицією ліберального крила Демократичної партії, у вересні минулого року зняв свою кандидатуру, Джанет Єллен стала головною претенденткою на пост глави ФРС. Те, що її кандидатура прохідна, не сумнівався ніхто. По-перше, тому що для затвердження потрібна була проста більшість голосів, по-друге, демократи мають у Сенаті більшість і, по-третє, самодостатня сама постать кандидати.

Джанет Єллен (дівоче прізвище Блюменталь) народилася 13 серпня 1946 року в єврейській родині лікарів та вчителів у нью-йоркському Брукліні, де на бульварі Рідж минули її дитинство та рання юність. Закінчила з відзнакою Ford Hamilton High School, ступінь бакалавра здобула в Браунівському університеті (1967 р.), доктора філософії – в Єльському університеті (1971 р.). Змінивши математику в університеті Брауна на економіку, яка їй здалася більш корисною в реальному житті, Джанет у Єлі захоплювалася лекціями Джеймса Тобіна, відомого кейнсіанця, володаря Нобелівської премії «за аналіз стану фінансових ринків та їхнього впливу на політику прийняття рішень у сфері витрат, ситуацію з безробіттям, виробництвом і цінами». Й це захоплення мало вирішальне значення на формування її економічних поглядів та принципів.

Пізніше викладала в Гарварді (1971-1976 роки), Лондонській школі економіки (1978-1980), Школі бізнесу Гааса в

Каліфорнійському університеті (з 1980 року – до сьогодні). Обіймала посади президента Західної економічної асоціації, віце-президента Американської економічної асоціації.

67-літня Джанет Єллен давно й добре знає банківську «кухню» зсередини, як на практиці, так і теоретично, оскільки працює у ФРС США з 1970-х років, причому з 4 жовтня 2010-го – заступником голови Ради керуючих. Початком її сходження службовою драбиною вважають 1994 рік, коли вона ввійшла до Ради керівників Федеральної резервної системи. В 1997 році очолила групу економічних радників при президенті Клінтоні. Повернувшись до ФРС у 2004-му, керувала роботою його підрозділу в Сан-Франциско і до 2010-го року представляла американську ФРС на міжнародному рівні.

Праця у Федеральному резерві в 1970-ті роки подарувала їй не лише безцінний досвід, а й майбутнього чоловіка – також економіста й пізніше Нобелівського лауреата «за аналіз

видає неземні ідеї, а педантична Єллен наповнює їх акуратною логічною аргументацією. «Думаю, що Джанет – дуже врівноважена особа, в неї щасливе подружнє життя й прекрасне почуття гумору, як і в її чоловіка. Я бачила, як вони сміялися з одного жарту до сліз, – згадує професор Берклі-університету Лора Тайсон. – Для загального життєвого тону це дуже важливо...» Економікою «уражена» вся їхня родина – син Роберт також професор економіки Університету Варвіку.

Джанет Єллен послідовний захисник подвійного мандату – ФРС повинна збалансувати низьку інфляцію й низьке безробіття. Напевне, саме з огляду на це, Президент Барак Обама, представляючи нового голову ФРС, заявив, що вона, на його думку, саме та особа, яка зможе знизити рівень безробіття і стримати інфляцію в країні. Його думку поділяють і волл-стрітівські аналітики, називаючи Джанет Єллен схильною до спрощень «голубкою» в сфері грошової політики й передбачаючи, що вона роби-



Джанет Єллен під час церемонії представлення на посаду голови ФРС

ДЖАНЕТ ЄЛЛЕН: МАЛЕНЬКА «ГОЛУБКА» З ВИСОКИМ IQ



Джанет Єллен зі своїм чоловіком, Нобелівським лауреатом Джорджем Акерлофом

Наша довідка: Федеральна резервна система (Federal Reserve System), скорочено ФРС – система приватних банків, що виконує роль центрального банку США. Створена в 1913 році Законом про Федеральний резерв. ФРС є квазідержавною структурою з приватними компонентами, до якої входять: Рада керуючих ФРС, Федеральний комітет з відкритого ринку, 12 регіональних федеральних резервних банків, численні приватні банки і різноманітні консультаційні ради. Основні функції: виконання обов'язків центрального банку США; підтримка балансу між інтересами комерційних банків та загальнонаціональними інтересами; забезпечення нагляду та регулювання банківських установ; забезпечення кредитами; управління грошовою емісією (нерідко з конфліктуючими цілями: мінімізація безробіття, підтримання стабільності цін, забезпечення помірних відсоткових ставок); забезпечення стабільності фінансової системи; контроль за системними ризиками на фінансових ринках; надання фінансових послуг депозитарію, в тому числі уряду США й офіційним міжнародним установам; участь у функціонуванні системи міжнародних та внутрішніх платежів; зміцнення ролі США у світовій економіці та ін. Штаб-квартира ФРС знаходиться у столичному Вашингтоні.

ринків з несиметричною інформацією» Джорджа Акерлофа. Колеги часто жартують, що вони – ідеальна пара: Акерлоф

тиме акцент на реальній економіці й стратегіях зниження безробіття навіть під загрозою ризику підвищення інфляції.

Разом з тим вона прихильниця жорсткого контролю. При головуванні Єллен у Сан-Францискій філії багато банківів скаржилися на жорстке регулювання з боку ФРС. У результаті з 80 банків, які збанкрутіли протягом 2008-2010-х років, менше половини були під наглядом філії ФРС у Сан-Франциско, за решту відповідали інші відомства. Однак жорсткий контроль Джанет Єллен домогтися не всім підопічним. Наприклад, Wells Fargo & CoH активно торгував високоризикованими паперами через свій підрозділ, не залучаючи депозити. В 2011 році він виплатив 85-мільйонний штраф за те, що його співробітники фальсифікували документи.

Джанет Єллен каже, що саме неузгодженість різних регуляторів дозволила фінансовим компаніям використовувати «дірки» в системі контролю й паразитувати «на тілі Америки», тому потрібна консолідація. Вона скаржилася, що у ФРС мало важелів впливу на комерційні банки й виступала за жорсткіші вимоги до капіталу банків, аби таким чином у кризові часи була надійнішою «подушка безпеки».

Головним викликом для Єллен на новій посаді стане питання про продовження практики кількісного пом'якшення – купівлі державних цінних паперів Центробанком, що еквівалентно друкуванню грошей для підтримки економіки. Як пише Wall Street Journal, саме Єллен довела, що потрібно знижувати довгострокову процентну ставку, для чого необ-

хідно друкувати долари й скуповувати на них довготермінові облігації. Здатність до компромісів допомагала їй отримати широку підтримку економістів і політиків. Вона не любить різких рухів, аналітики твердять, що вміння спокійно й стримано пояснити свою позицію, знадобляться їй при визначенні, як і коли почати згортати програми стимулювання економіки й пригальмовувати доларово-друкарський верстат. Раніше Рада управителів ФРС за підтримки Єллен скоротила купівлю державного боргу з 85 до 75 мільярдів доларів на місяць. Це відбулося на тлі прискорення економічного росту й зниження безробіття, яке, втім, залишається доволі високим – 7 відсотків.

Як аналітик, Єллен не завжди давала правильні прогнози, але справджувалися вони все-таки доволі часно. Газета Wall Street Journal проаналізувала більш як 700 економічних прогнозів, зроблених під час слухань у Конгресі та публічних виступів чиновників ФРС протягом 2009-2012 років. Найточніше вцілювала в «десятку» саме Джанет Єллін. Сьогодні стало зрозумілим, що вона визначила майже всі «тригерні», тобто найбільш чутливі, точки фінансової кризи. Однак після всієї критики жодного разу не закликала до різкої зміни монетарної політики. Тому аналітики Wall Street Journal, очевидно, мають рацію, коли кажуть, що нова голова ФРС – радше «голубка», ніж «яструб» на захмареному небосхилі сьогоднішньої Америки.

В АМЕРИЦІ

СЕНАТ США СХВАЛИВ
РЕЗОЛЮЦІЮ
НА ПІДТРИМКУ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

8 січня, Сенат США схвалив резолюцію за номером 319 на підтримку українського народу, яка містить, між іншим, можливість застосування санкцій проти українських високопосадовців. Резолюція, автором якої є сенатор-демократ Крістофер Мерфі, згадує відмову від підписання угоди про асоціацію з ЄС під економічним тиском Росії та з метою захистити приватні інтереси кількох урядовців та інших осіб. У преамбулі резолюції також йдеться про тиск на недержавні організації, брутальне побиття студентів та активістів в ніч на 30 листопада «Беркутом», рейди на редакції газет та офіс «Батьківщини» 9 грудня, штурм Майдану в ніч на 11 грудня, арешти та побиття, найбрутальніше з яких було скоєно проти незалежної журналістки Тетяни Чорновол.



У резолютивній частині документу проголошується, що Сенат стоїть поруч з народом України та підтримує його суверенне право самому визначати незалежне та демократичне майбутнє своєї країни. Сенатори закликали лідерів США та ЄС разом працювати над вирішенням політичної та економічної кризи в Україні, а учасників протестів та членів опозиції – утримуватися від насилля та залучатися до діалогу з метою національного примирення. У документі також зазначається, що в разі застосування владою сили проти мирних демонстрантів, президент та Конгрес мусять розглянути можливість накладення індивідуальних санкцій, включно із забороною на видачу віз та замороженням майна й рахунків в США, проти осіб, винних у застосуванні насилля.

УКРАЇНЦІ АМЕРИКИ
ПРОСЯТЬ
АДМІНІСТРАЦІЮ ОБАМИ
ВВЕСТИ САНКЦІЇ ПРОТИ
РЕЖИМУ ЯНУКОВИЧА

Українці Америки обговорили з представниками адміністрації президента США Барака Обами шляхи впливу на українську владу та підтримки українців. Зокрема, на зустрічі у Раді національної безпеки США, яка відбулася 3 січня, обговорювали прізвища українських чиновників, проти яких варто ввести санкції. Серед імен, що називались – секретар РНБО Ан-

дрій Ключев, міністр внутрішніх справ Віталій Захарченко, голова Харківської обласної державної адміністрації Михайло Добкін та мер Харкова Геннадій Кернес. На думку українських учасників зустрічі, вони давали накази правоохоронцям застосовувати силу до мирних демонстрантів та беруть участь у кричущій корупції та застосуванні спонсорованого державою насилля.



На зустрічі американську владу представляла Карен Донфрід, помічник президента Обами і старший директор з питань Європи у Раді національної безпеки США. Зустрічі сприяли співголови об'єднання «Американці українського походження за Обаму-Байдена». Зустріч відбулась також за сприяння Національного демократичного комітету США. Українську громаду на зустрічі представляли Олександра Халупа, директор офісу заступників голів Національного демократичного комітету, Михайло Савків, директор Української національної інформаційної служби при Українському Конгресовому Комітеті США, Андрій Федінський, член Ради етнічних громад Національного демократичного комітету, Юліан Куляс, голова об'єднання «Ukrainian Americans for Obama-Biden» та Ірина Халупа, экс-редактор української редакції радіо «Свобода».

ОФІС ГУБЕРНАТОРА
НЬЮ-ДЖЕРЗІ
ОБВИНУВАЧУЮТЬ
В ОРГАНІЗАЦІЇ
МАСШТАБНИХ «КОРКІВ»

Помічників губернатора Нью-Джерзі звинувачують у тому, що вони організували масштабні заходи заради дрібної політичної помсти.



Американські ЗМІ опублікували е-мейли, з яких випливає, що офіс губернатора Нью-Джерзі Кріса Крісті причетний до закриття кількох смуг на мосту імені Джорджа Вашингтона, який сполучає Нью-Йорк і містечко Форт-Лі у Нью-Джерзі і є однією з найбільш завантажених автошляхів у світі.

Смуги було закрито на кілька днів у вересні, що призвело до величезних заторів. Припускають, що таким чином команда губернатора намагалася покарати мера Форту Лі – демократа, який відмовився підтримати Крісті на виборах минулого року.

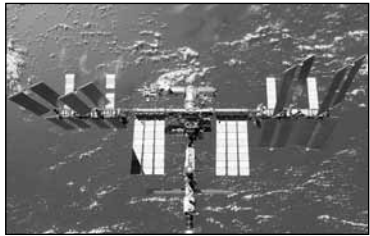
Крісті – впливовий республіканець. Його називають одним з можливих кандидатів на виборах президента США 2016 року.

БІЛИЙ ДІМ ПІДТРИМАВ
ПРОДОВЖЕННЯ
ДІЯЛЬНОСТІ МКС

Білий дім підтримав план Національного аерокосмічного агентства (NASA) продовжити термін роботи Міжнародної космічної станції (МКС) на чотири роки – до 2024-го.

МКС є спільним проектом США, Росії, Канади, Японії та держав Європейського космічного агентства (ЕКА). Відповідно, усі ці партнери повинні підтримати його продовження. Наразі вони зобов'язалися підтримувати станцію до 2020 року, але інженери вірять, що вона може безпечно працювати й до 2028-го.

Окрім Білого дому, питання про додаткове фінансування МКС повинен розглянути Конгрес, який затверджує бюджет NASA.



Раніше в США неодноразово критикували уряд за високі витрати на космічну станцію, яка працює на орбіті Землі з 1998 року. МКС є найдорожчим міжнародним космічним проектом в історії: за оцінкою Європейського космічного агентства, на нього вже витратили понад 100 мільярдів євро.

ДЕНІС РОДМАН
ЗАСПІВАВ
ПІВНІЧНОКОРЕЙСЬКОМУ
ДИКТАТОРУ «HAPPY
BIRTHDAY TO YOU»

Колишня зірка NBA Деніс Родман привітав главу Північної Кореї пісню «З днем народження» перед баскетбольним матчем у Пхеньяні.

На поєдинок колишніх зірок NBA з корейськими баскетболістами прийшли 14 тисяч глядачів, серед яких був і лідер Північної Кореї Кім Чен Ін з дружиною та вищим керівництвом держави. Матч було приурочено до дня народження керівника КНДР та став подарунком Родмана Кім Чен Іну, якого спортсмен в інтерв'ю журналістам назвав «другом».

Як повідомив один з колег Родмана по команді, більше ніхто з американських гравців йому не підспівував.

Офіційний день народження і вік північнокорейського лідера достеменно невідомі. Результат матчу також невідомий, адже команди грали змішаними складами.

Команда Родмана, що складалася з колишніх гравців Наці-

ональної баскетбольної асоціації, зіграла проти корейців лише першу половину товариського поєдинку. Проте на другу частину гри склади команд змішали, аби підтримати дружню атмосферу гри.



В інтерв'ю CNN Родман сказав, що його постійно критикують у США за спроби налагодити зв'язки з Північною Кореєю. Він також додав, що не має наміру домагатися звільнення американського громадянина Кеннета Бея, засудженого в КНДР на 15 років виправних робіт за шпигунство. Про це його неодноразово просили рідні в'язня, вказуючи на кепський стан здоров'я колишнього християнського місіонера.

Деніс Родман відвідує КНДР вчетверте. Він вважає себе великим другом Кім Чен Іна і називає свої поїздки до Пхеньяну «баскетбольною дипломатією».

НОВИЙ МЕР НЬЮ-ЙОРКА
ЗАЙНЯВ МАЄТОК ГРЕЙСІ

Родина нового мера Нью-Йорка Білла де Блазіо заселилася до офіційної резиденції міського голови вперше за останні 12 років. Новообраний мер переїхав до маєтку Грейсі (Gracie Mansion) в Мангеттені.

Де Блазіо запросив до резиденції на екскурсію мешканців міста та працівників свого виборчого штабу. Всього на відкритті маєтку побувало тисячі нью-йоркців, які дістали спеціальні безкоштовні запрошення.



Попередній мер Нью-Йорка, який обіймав цю посаду з 2002 року, відмовився мешкати в маєтку Грейсі задля економії коштів з міського бюджету. Протягом трьох термінів поспіль на посаді міського голови він жив у власному будинку в Мангеттені. До Блумберга маєток стояв порожній, після того, як з нього виселився в 2000 році Рудольф Джуліані, який покинув Gracie Mansion, щоб жити зі своєю другою, оскільки за законами Нью-Йорка в офіційній резиденції можуть мешкати лише члени сім'ї мера міста.

Маєток було збудовано в 1799 році американським підприємцем Арчибалдом Грейсі, але потім йому довелося продавати дім, аби покрити борги. В кінці XIX сторіччя маєток перейшов до муніципальної власності, а в 1942 році його почав використовувати як офіційну резиденцію мера Нью-Йорка тодішній місь-

кий голова Фіорелло Ла Гвардіа.

ГАБРІЕЛЬ ГІФОРДС
ВІДЗНАЧИЛА РІЧНИЦЮ
ЗАМАХУ НА СВОЄ ЖИТТЯ
СТРИБКОМ
З ПАРАШУТОМ

Колишня член Палати представників американського Конгресу Габріель Гіфордс відзначила третю річницю замаху на неї стрибком з парашутом. Це був перший такий стрибок з тих пір, як 8 січня 2011 року в місті Тусон психічно неврівноважений Джаред Лі Лафнер відкрив стрілянину, внаслідок якої загинуло шість і було поранено чотирнадцять, включно з Г.Гіфордс, осіб. Конгресменша дістала тяжкі поранення в голову, однак лікарям вдалося її врятувати, хоч продовжувати свою діяльність на посаді члена Конгресу вона вже не змогла. До цього в активі Гіфордс було кілька стрибків.



Стрибок з парашутом Гіфордс здійснила в південній частині штату Аризона з другом родини – морським піхотинцем Джиммі Гетчем. До наступного стрибка вона запросила приєднатися віце-президента США Джо Байдена.

ЛАЙЗА МІННеллі
ВІДДАЄ СВІЙ «ОСКАР»
МЕТЬО МАККОНАГІ?

Під час урочистого прийняття, яке організували 8 січня на підтримку фільму «Даласький клуб покупців» у Нью-Йорку, знаменита голівудська актриса Лайза Міннеллі пообіцяла віддати свій «Оскар» Метью Макконагі, якщо Кіноакадемія обійде увагою його роботу в цій категорії.

«Я не бачила проекту такого рівня вже багато років. І я дуже пишаюся тим, що можу це заявити привселюдно. Дорогий мій, якщо ти не отримаєш «Оскар» цього року, я віддам тобі свій», – сказала Л.Міннеллі.

«Даласький клуб покупців» вважається одним з фаворитів сезону нагород. Фільм вже було номіновано на найпрестижніші професійні премії, в тому числі як кращий кінопроект року. Нагадаємо, що лауреатів «Оскара» цього року назвуть 2 березня.

За повідомленнями світових та американських інформаційних агентств





Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

Безкоштовні АТМ*

Без додаткових оплат у США

Без додаткової оплати* у всіх АТМ у США

*Ми повернемо ATM surcharge fees якщо мінімальний баланс на вашому чековому рахунку щоденно протягом місяці дорівнює не менше \$1,500.00.



Вас чекає 70,000 безкоштовних АТМ без вимоги мінімального балансу у нижчеподаних мережах:



Шукайте їх на нашому мобільному сайті або проскануйте "QR code":



2332 W. Chicago Ave. Chicago IL 773-328-7500
5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL 773-589-0077
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL 847-359-5911

Selfreliance.Com

300 E. Army Trail, Bloomingdale IL 630-307-0079
8410 W. 131st Street, Palos Park IL 708-923-1912

734 Sandford Ave. Newark NJ 973-373-7839
558 Summit Ave. Jersey City NJ 201-795-4061
60-C.N. Jefferson Rd. Whippany NJ 973-887-2776

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

**Full
Financial
Services**

Пропозиція чинна з 1 жовтня 2007 р. і може бути анульована в будь-який час. Кошти використання АТМ будуть повернені на чековий рахунок членів Кредитівки, які зберігають на ньому щоденний баланс протягом місяця в сумі не менше \$1500 і з якого вони вибирають готівку дебіт картою. Пропозиція лише для членів, які зберігають добрий статус. Максимально буде повернуто \$100 на місяць у першому тижні наступного місяця після даного місяця, що кваліфікує. Якщо в котрийсь день протягом даного місяця баланс на чековому рахунку спав нижче \$1500, член не кваліфікуватиметься на цю пропозицію в даному місяці. Пропозиція стосується тільки коштів використання АТМ апаратів у США. Просимо придивитися до пояснення "truth-in-savings disclosure" щодо додаткових вимог стосовно використання чекових рахунків Кредитівки "Самопоміч".





Школа Українознавства СУМ м.Нью Йорк
Батьківський Комітет

*"Сю, вію, посіваю, з Новим роком поздоровляю!
На щастя, на здоров'я та на Новий рік,
Роди, Боже, жито й пшеницю й всяку пашницю.
Та будьте здорові і з Новим Роком і з Василем!"*

Родинна Маланка



Субота 25 Січня, о 15:00 годині 2014 року
у залі Державницького Фронту 2 поверх.

Вступ: \$25.00 дорослі і \$15.00 діти від 2 років

Гаряча Їжа * DJ * Лотерея

Адреса: 136 Second Avenue, New York, N.Y. 10003, 2nd Floor

За довідками просимо звертатись: Тел: 917-579-3489

Е-пошта: slawko@cym.org Інтернет: www.cym.org

EAST VILLAGE MEAT MARKET

J. Baczynsky



Найпопулярніший у Нью-Йорку український м'ясний магазин пропонує широкий вибір вуджених домашніх ковбас та свіжовиготовлених гарячих і холодних виробів української та європейської кухні.

Tel. (212) 228 - 5590

Fax (212) 979 - 6593

E-mail: Eastvillagemeats@hotmail.com

139 2nd Ave. (Bet. 8th and 9th Streets)
NEW YORK, NY 10003

Store Hours

Monday – Thursday	8:00 am – 6:00 pm
Friday	8:00 am – 7:00 pm
Saturday	8:00 am – 6:00 pm

VISA • MASTERCARD • ACCEPTED

Страховання життя – чому я маю вибрати УНСоюз?

“ Страховання життя та анuitети УНСоюзу є доступними за цінами і простими в розумінні. Коли ви купуватимете продукти УНСоюзу, можете бути впевненими, що вас обслужать ввічливі професійні двомовні співробітники, які доклануть усі зусилля, щоб ви досягли своїх цілей. ”

Телефонуйте:
888-538-2833



Наявне не в усіх штатах.

Send the holidays home

Sending money is easy
with MoneyGram

Cash pick up in as little
as **10 minutes***



Send at:

MoneyGram Corporate Store
617 Brighton Beach Ave.
Brooklyn, NY 11235
(718) 759-6826

Spojnik
918 Brunswick Ave.
Trenton, NJ 08638
(609) 393-1660

DNIPRO Parcel Services
558 Clifton Ave.
Clifton, NJ 07011
(973) 916-1543

Gintaras
6629 Bay Pkwy
Brooklyn, NY 11204
718-837-1146

MoneyGram Corporate Store -
NetCost Market
8671 18th Ave.
Brooklyn, NY 11214

CVS/pharmacy

Walmart

And anywhere you see the MoneyGram sign.



800-926-9400 moneygram.com

*Subject to agent hours of operation and local regulations. In addition to the transfer fees applicable to a transfer, a currency exchange set by MoneyGram or its agent will be applied. MoneyGram, the Globe and MoneyGram Bringing You Closer are marks of MoneyGram. All marks are the property of their respective owners. MoneyGram International Limited is regulated by the Financial Conduct Authority. © 2013 MoneyGram all right reserved. MG1113-08NYC

ЛЮДИ І ДОЛІ

Вдивляючись у обличчя тих, хто приходить на нью-йоркські мітинги протесту, не раз і не два замислювалася, що приводить цих людей під вікна Організації Об'єднаних Націй, консульств, посольств? Адже, за великим рахунком, у «цих американців», незалежно від відсотка їхньої американськості, справді є все або майже все, що потрібно людині для нормального життя, – праця, гроші, свобода, можливість подорожувати планетою, не давати хабарів, голосувати за кого хочеш, жити, де любиш і любити, кого хочеш... Навіщо їм та географічно безмежно далека й нескінченно безталанна Україна?! Переглядаючи відзняті кадри останніх нью-йоркських євромайданів, звернула увагу на чоловіка, який зустрічається на всіх мітингах – стоїть у самому центрі подій й міцно тримає древко синьо-жовтого прапора. Якби потрібна була ілюстрація до думки про те, що древком національного прапора має бути сама людина, яка його тримає, то красномовнішої й не знайти.

Якось несподіваний грудневий сніг звів нас під одним дахом української кредитівки на Другій авеню в Мангетені, де ми заховалися, щоб перечекати негоду. За вікном весело перестрибували через замети юрби санта-клаусів, бо був саме Santacorn. Кризь свист гальм таксівок й сирени швидких допомог пробивався голос дзвону, який, очевидно, скликав вірян на пообідню службу Божу.

– Церковний дзвін завжди нагадує мені мого діда... – раптом промовив, немов сам до себе, знайомий незнайомець.

– А хто Ваш дід? – поцікавилася я, не лише заради ввічливості.

– Святий чоловік, – тихим голосом відповів, майже прошепотів він, і я помітила, як на очах співбесідника, сильного чоловіка козацької статури, забриніли сльози...

А за кілька днів мені передали великий жовтий конверт, на якому чорним чорнилом було каліграфічно написано: «Від Ігоря Герльовського, внука отця Михайла Вовчика».

«... Мої дорогі! Не потішу вас цим листом, а дуже стривожу. Але таке зарядження Божого Провидіння й Йому мусимо коритися.

...Він розлучився з нами 4 ц.м. (цього місяця) в саму північ і вибрався в дорогу, котра й кожного з нас чекає, коли «прийде година для всіх єдина». А вибув з чистою совістю, поєднавшись з Богом і попросившись з товаришами. Нікому нічого не довжний. ... Через мене попрощався з найдорожчими своєю серцю – зі всіма вами, здаючи вас під Покров

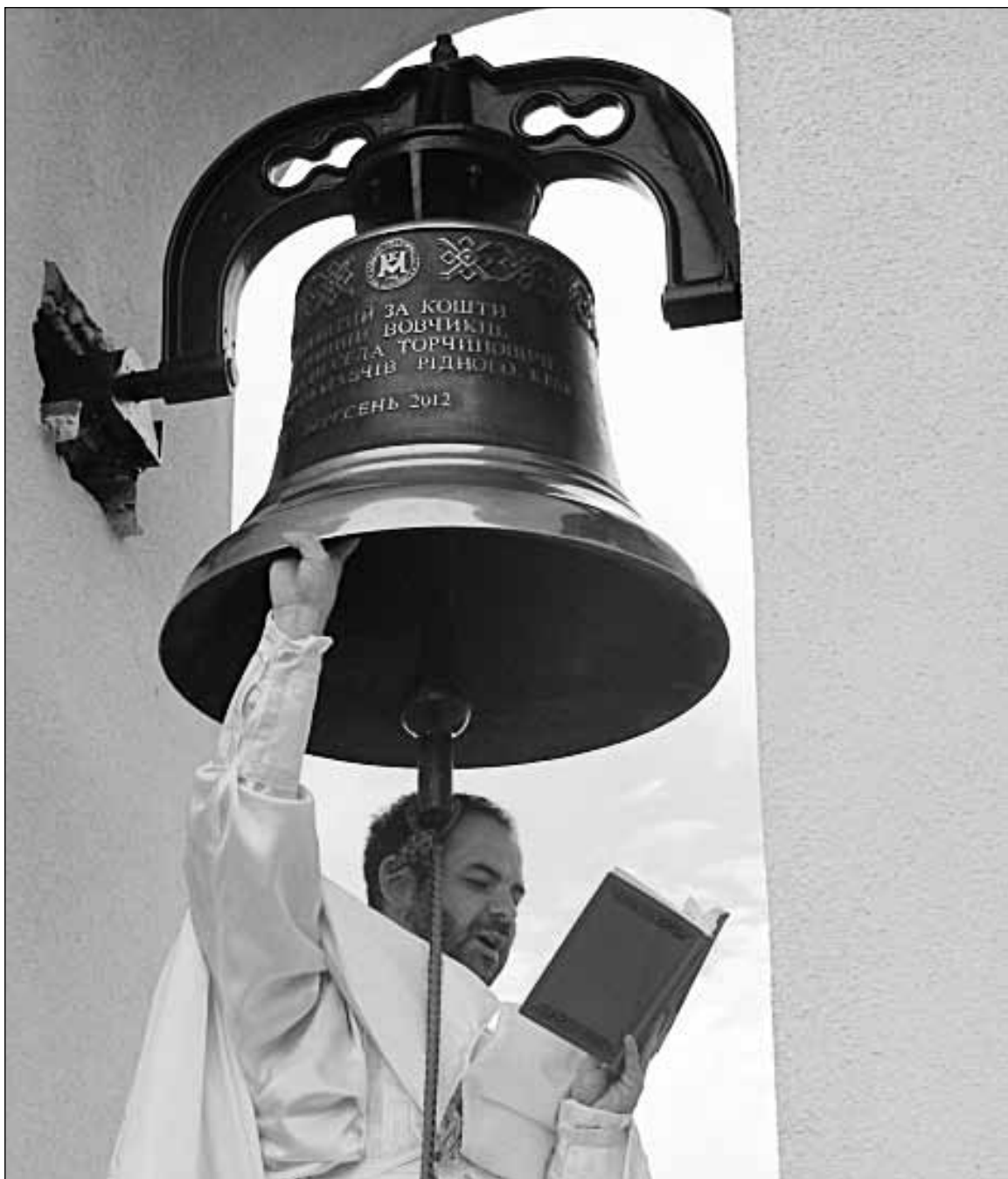
Матері Божої і поручаючи мені на ваші руки переслати для вської рідні посліднє прощальне уцілування. Отчим сповняю його послідню волю, звертаючи Вам при тім передані мені три фотографії. Будьте мужні, а ліків на своє зболіле серце випрошуйте у Страдальної при хресті свого Сина Матері Божої як рівно ж і нашій. Прийми прибіта горем родину й від мене щире співчуття...»

Цей прощальний лист переслав родині чоловік на ім'я Андрій, очевидно, співкамерник отця Михайла Вовчика. Сам же священник відійшов у вічність 4 листопада 1953 року у щегловській тюрмі на Донеччині.

«Отця Михайла не били, як усіх, над ним знущалися і принижували вишукано – давали їсти гнилі оселедці, потім дозволяли пити багато води, отець за якийсь час просився до лазнички, але його не пускали, а тоді кпинили й насміхалися: «Ви ж священник, а під вашим кріслом мокро?!» – згадує інший його співкамерник отець Іван Голинський.

Отець не нарікав, прощав, казав, «бо не відають, що творять...»

– Так як є кінець добру, так є й кінець терпінням, – лише повторював принижений душпастир і молився, молився, молився... Віра тримала його дух, але знесилений організм день за днем втрачав здатність боротися з хворобами, які обступили з усіх боків. Після 6 років ув'язнення з призначених 10 його не стало. Родина так ніколи й не довідалася, де знайшло останній прихисток його тіло.



Дзвін пам'яті о. Михайла Вовчика, встановлений з нагоди 120-ліття від дня його народження в селі Торчиновичі на Львівщині

БЛАЖЕННІ ГНАНІ ЗА ПРАВДУ



Церква Св. Юра, в якій о. Михайло був парохом греко-католицької парафії й звідки його забрали до в'язниці. Тепер цей храм – православний.

Чим же завинив перед людьми й Всевишнім отець Михайло, уродженець Старого Самбора

на Львівщині, випускник теологічного факультету Львівського університету, настоятель україн-

ських греко-католицьких церков у гірських селах Старосамбірського та Турківського районів,

засновник читалень «Просвіти», осередку Української Християнської Організації, просто чесний чоловік і добрий християнин?

– Підстав для арешту в енкаведистів знайшлося багато, – згадують доньки отця Стефанія та Ірина (мама Ігоря Герльовського). Йому ставили в провину те, що був дуже побожним з переконання і ретельно виконував свій душпастирський обов'язок, виховував парафіян і всю свою родину в душі любові до Бога, до греко-католицької церкви, вчив їх бути національно свідомими і любити рідну Україну всіма фібрами своїх душ, любити її «во время люте», попри страхітливі обставини.

Прикметною рисою отця Михайла було сформоване бачення розвитку громадянського суспільства. Зразком для українців ставив християнські починання католицької церкви на Заході, а зокрема «рух католицької акції».

Отець наголошував що серед українців поширювати її потрібно у спосіб, відмінний, чим на Заході. Це має бути рух мирян, які активно допомагають духовенству у віднові морально-релігійного духу в приватній і публічній сфері

моїй пастві, то буде й мені. На все Божа воля.»

Однак суд земний розпорядився інакше. 6 жовтня 1947 року Михайлу Вовчику Дрогобицьким обласним судом було винесено вирок – 10 років перебування в місцях позбавлен-

ня волі перед новою владою, знайшлися «парохіяни», які засвідчили, що «отець Вовчик, будучи настроєним вороже до існуючого в СРСР політичного строю, за часів польської влади в Західній Україні працюючи священиком в селі Яблонь-

й вітер розвіяв листки по полю, а дощ змив усе написане ним. А я думаю: може, то сам Всевишній не захотів, щоб брудні руки оскверняли його чисту душу. Не даремно ж сказано в Святому Письмі: не кидайте бісер під ноги свиням...

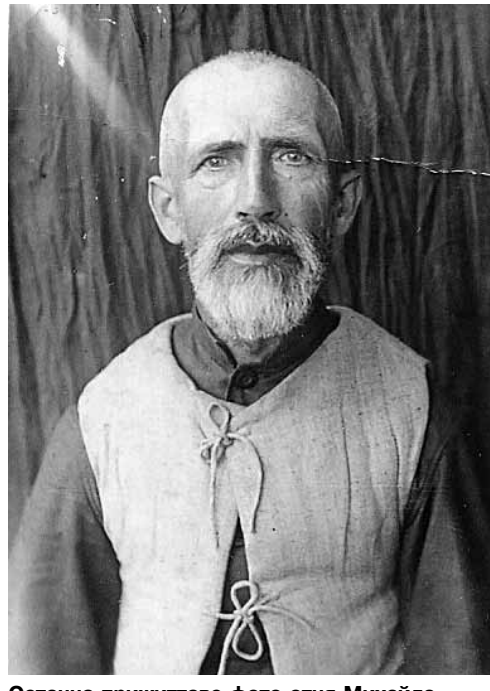
знаємо, правдиве це місце чи ні, але брат набрав звідти вузлик землі й ми підсипали її до могили пані-матки Анни...

А минулого року, 4 листопада, в селі Торчиновичі Станіславського району на Львівщині біля новозбудованої української греко-католицької церкви освятили великий дзвін. З нагоди 120-річчя від дня народження та на увічнення пам'яті отця Михайла Вовчика – мученика за віру Христову, борця за волю України, в'язня і жертви сталінських концтаборів. Кошти на нього, а це понад 60 тисяч гривень, виділили родини доньок Стефанії та Ірини, долучилася й громада села.

У 1992 році в Торчиновичах також відзначали його 100-літній ювілей ... перед зачиненими дверима церкви, в якій колись правив отець Михайло. «Ця парохія мала гідного пароха, який не зрадив віри Христової, – сказав у проповіді греко-католицький священик. – Пройшовши через півстоліття гоніння і поневірянь, ми стоїмо під церквою, де зачинені двері, бо відсутнє порозуміння



У родинному колі. 1938 рік



Останнє прижиттєве фото отця Михайла – в'язня сумління. Травень 1953 р.

суспільства: «Дальша наша праця повинна йти в напрямі вироблення з релігійно й національно свідомих людей бесідників в обороні всього, що є Божої установи. А спричинниками й учителями цього будьмо ми, священики».

Переслідування розпочалися відразу після сталінського псевдособору у Львові 1946 року. Отець категорично відмовився визнати легітимними його рішення та прийняти московське православ'я. З рішенням собору, що мав на меті ліквідувати Берестейську унію 1596 року і возз'єднатися з Російською православною церквою, не погодилася більшість греко-католицького духовенства. Усі вони були оголошені поза законом. В такій ситуації опинився й отець Михайло Вовчик. І хоча він був свідомий того, що в будь-яку мить його можуть засудити й ув'язнити як «служителя забороненої релігійної організації», залишався вірним Богові й продовжив священнодіяти як греко-католицький душпастир.

Отця Михайла багато разів викликали до Дрогобицької єпархіальної канцелярії, управління НКВС, обіцяючи «прощення гріхів» та повну реабілітацію перед радянською владою. Але він був непохитний. Навіть парафіяни, які ставились до свого пастиря з глибокою повагою, турбуючись за його життя, радили «підписати їм те православ'я, бо ж отець має дружину, дітей...» На що той відповідав: «Я присягав служити українській католицькій церкві і готовий поклатися за це життя».

Перед приходом радянських військ відправив дружину з дітьми на Захід, сам же виїздити категорично відмовився, мотивуючи, що залишається зі своєю паствою – «що буде



Ігор Герльовський (другий зліва), внук отця Михайла

ня волі та 5 років позбавлення прав згідно зі ст. 54. ч.10 КК УРСР. Отець зустрів це рішення спокійно, немов готувався до нього все життя. Найбільше ж його засмутила зрада деяких вірян, яким так довіряв і в яких стільки років вірив. Коли йому надали останнє слово, він не стримався: «Я даремно прожив життя як душпастир, оскільки не справився зі своїми обов'язками, – раз виховав таких парохіян, які сьогодні виступили проти мене...»

Тридцять юдиних срібняків в усі часи були найзатребуванішою «валютою» – свідкам на процесі українського священика Михайла Вовчика попередньо було обіцяно грошову винагороду. Про це свідчить збережена у справі заява з чітко вказаною сумою дорожніх витрат свідкам П.Л., П.М., Б.П. в сумі 336 карбованців. Щоб

ка Нижня Турківського району, був постійним кореспондентом антирадянської газети «Нова зоря», в яку писав антирадянські статті і цю газету з приходом Радянської влади хоронив у себе на квартирі...»

Отець Михайло Вовчик справді був «вороже настроєним до існуючого в СРСР політичного строю» й справді багато читав, мав добротну бібліотеку, дописував до газет і продовжував писати християнські праці до останніх днів свого перебування на волі.

– Все написане ним довго зберігалось на даху плебанії, бо дідко щиро вірив в те, що прийде час, коли це все можна буде дати до друку, – розповідає його внук. – Та мрії не суджено було здійснитися. Після його арешту плебанію перетворили на колгоспний склад. Під час ремонту даху розпочалася буря

Невдовзі після арешту отця «взяли» і його сина Ореста – підпільного вояка УПА, присудивши 25 років заслання й таборів у Комі АРСР, де він 5 березня 1952 року помер. Другий же син Іларіон, який під час війни просив у батька благословення піти в дивізію СС «Галичина» й не отримав його, все одно пішов на фронт і більше ніколи звідти не повернувся.

– Уже в 90-ті роки, коли Україна стала незалежною, брат поїхав у Щегловку, на те місце, де стояла колись в'язниця, в надії знайти бодай якісь сліди діда, – розповідає Ігор Герльовський, внук отця Михайла, той самий «знайомий незнайомець». – Помітивши його зажуру, підійшла старенька бабця й, довідавшись, що той шукає, показала місце братської могили, в яку ніби-то закопували в'язнів, померлих у таборі. Не

з боку православної конфесії. Тож просімо Господа за заступництво через молитви, будьмо прикладом для інших, а любов перемаже...»

Любов перемогла – недавно в Торчиновичах звели нову греко-католицьку церкву. Але залишилася генетична пам'ять.

...Тепер я розумію, чому старосамборівець Ігор Герльовський ходить на кожен мітинг протесту у Нью-Йорку. Його веде сюди родова пам'ять. Поряд з ним стоять вуйко Іларіон, який віддав своє життя в дивізії «Галичина» за Україну, вуйко Орест, вояк УПА, який був висланий у Сибір й там загинув за Україну, дідко Михайло – отець Михайло Вовчик, який загинув у сталінських таборах за Україну, її волю, її віру... Вічна ж їм пам'ять!

Катерина Боруш
Спеціально
для «Нової газети»

GIFT CERTIFICATE

Presented to

Children 16 Yrs. of Age & Younger

The bearer of this certificate will be credited with \$25.00 if he/she opens a new account
Children who are currently members will have \$25.00 credited to their existing account.

Presented by

Ukrainian National Federal Credit Union

Valid from January 1, 2014 to January 31, 2014

Valid at following branches:

215 Second Avenue, New York, NY

1678 E 17th Street, Brooklyn, NY

35 Main Street, South Bound Brook, NJ

615 Amboy Ave, Perth Amboy, NJ

Child's Name & Acct. No. _____

Signature of Parent/Guardian _____

Certificate must be presented to receive \$25.00 credit. One certificate per child.

Ukrainian National FCU



**Це найкраще місце для
збереження ваших
ощадностей!**
Інтернет: www.sumafcu.org

**ЗИМА: чудова пора для відпочинку! Ночі довгі! А щоб Вам
добре спалось, подумайте, де Ваші гроші?**

Якщо у Кредитівці СУМА, то спить спокійно!

**А якщо в сусідніх банках, то перевірте,
скільки дивідендів вони платять?**

Наприклад: за \$100,000 банки виплачують річні
дивіденди від \$50 до \$900 на рік ☹

Порівняйте з нашими: від \$750 до \$2,150 ☺

Не думайте довго, відвідайте нас!

Наші відсотки по позичках теж кращі, ніж у сусідніх банках.
Телефонуйте 914-220-4900.

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA
E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936
E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг Велі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335
E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфорді

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246
E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677
E-mail: newhaven@sumafcu.org

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

АМЕРИКА І МИ

Якось, проживаючи в Александрії (штат Вірджинія), мені довелося заскочити на ланч до одного з популярних ресторанчиків по той бік Потомак у Вашингтоні. Здається, це був «Lindy's Red Lion»... Гортаючи меню, я наштотувалась на сендвич Burl Ives і, не спроможна перебороти заінтригованість, замовила його (хоча, за інших обставин, надала б перевагу більш здоровому ланчу). Саме була зима, різдвяні співи неслися звідусіль, і глибокий, з м'якими «буркотливими» переливами голос цього співака-легенди також бажав нам щасливого празника: »Have a holly jolly Christmas, It's the best time of the year...» Впізнаєте? Так-так, саме голос Сема-Сніговика з популярного різдвяного мультика Rudolph the Red-Nose Reindeer, авторства Джонні Маркса, належить йому, Бьорлу Айвзу. Мультик побив, як кажуть, усі рекорди в довгоживучості – цього року виповнюється 50-річчя його успішного використання розважальною індустрією США.

Мені принесли сендвич із двох довгастих половинок пухкого білого хліба та двома гамбургерами між ними і соковитою, ледь не готовою тріснути, сосискою; все це було щедро приправлено соусом «барбекю». Вигляд був настільки апетитним, що мій чоловік – «потомственный», ще від часів Mayflower американець – не витримав і ошчасливив офіціанта традиційним американським «Y-uhuuum-m!», а я... накинулася на «нездорову їжу» так, неначе три дні й ризику в роті не мала. Смакувала, й думалось мені: а й справді ж, ідея цього «двоповерхового» сендвича дуже вдало відтворює в уяві образ Бьорла Айвза – фігури колоритної і, в той же час, надзвичайно простої, земної. На вигляд схожий на пухку булочку, він, немов той Котигорошко з казки мого дитинства, промандрував зі своїм банджо (а пізніше з гітарою) усе своє життя, побувавши з концертами в 46-ти з 48-ми тоді існуючих штатах Америки. Нью-Йорк, до речі, посідав провідне місце в його творчій біографії, а вона... ой, якою ж була багатою! Смішно згадувати, що він ще 4-річним хлопчиком заробив своїми співами перші 25 центів (було це в його рідному містечку Hunt City в Іллінойсі, майже по-сусідству з містом, де я нині мешкаю після Александрії; тут же, на цвинтарі Mound Cemetery, він і похований), оскільки ніякими грішми не підсумуєш набуток його насиченого – людськи, творчістю і простотою – життя. Почавши з народних балад, Бьорл Айвз згодом увів до свого репертуару елементи музики country, став актором Бродвею й Голі-

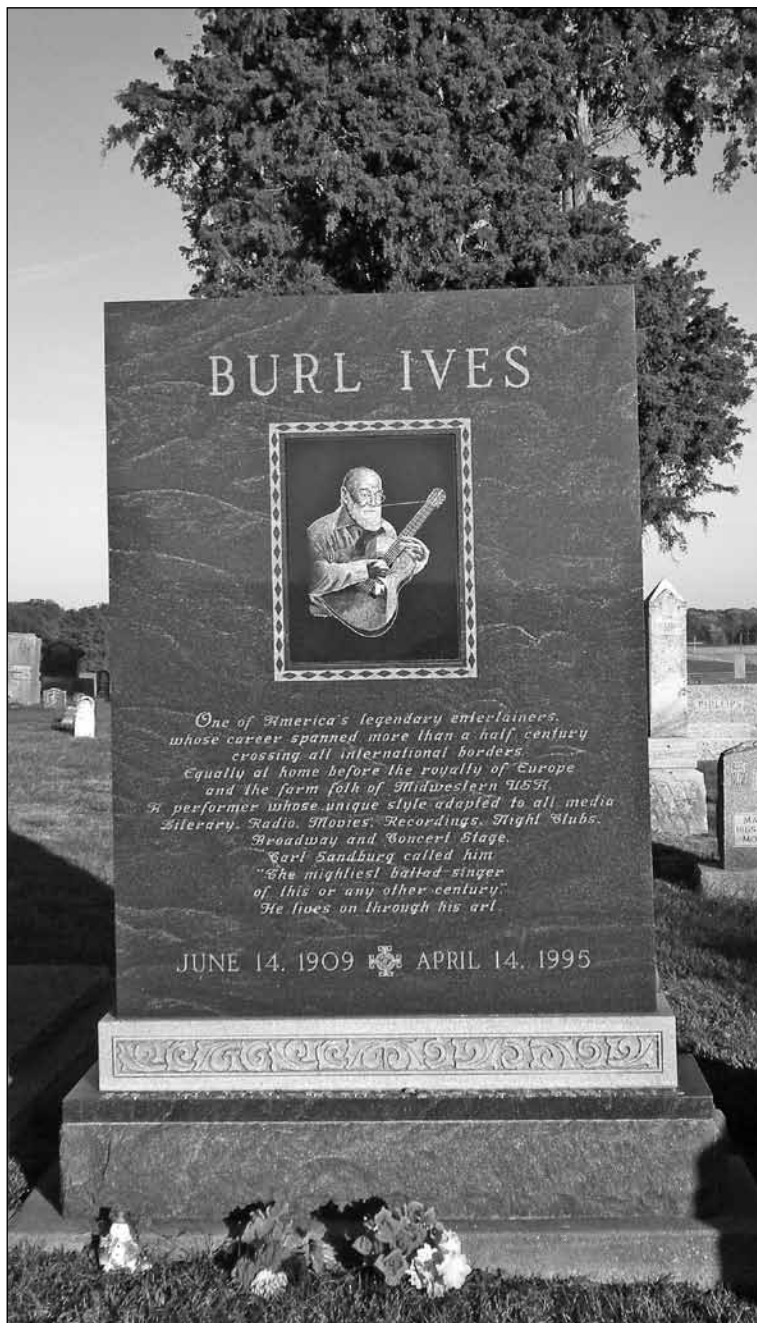
вуду, опублікував власні книжки, komponував мелодії, записував альбоми (лиш один з багатьох – Christmas Eve with Burl Ives); останній запис його співу, The Magic Balladeer, вийшов на відзнаку 84-річчя (14 червня 1993 р.).

Що ще подумалось мені тоді, у затишному вашингтонському ресторанчику? Як усе-таки вміють американці шанувати свою культуру, історію та славу! Причому роблять це нестандартно, з отакими, як той сендвич, «сюрпризами», намагаючись зберегти шарм непересічної особистості, якою суперечливою вона не була б. Під час відвідин штату Алабама мені довелося бачити прапори конфедератів, що майоріли в багатьох дворах; таким чи-



Сендвич «Burl Ives»

ЩО СПІЛЬНОГО МІЖ «ЩЕДРИКОМ» І СЕНДВИЧЕМ?



Надмогильний пам'ятник Бьорлу Айвзу в Hunt City (штат Іллінойс)

ном тут вшановують пам'ять своїх предків, які воювали в громадянській війні не на боці Лінкольна (і ніхто не засилає їх за це на Аляску). У містечку Hannibal (штат Міссурі), що дало світові Марка Твена, стоїть скромний автомат при виході з музею, скориставшись

яким, маєш пенні з відбитком профіля письменника. У місті Brookville (штат Індіана) повертає увагу не зовсім звичайний пам'ятник, установлений на честь... медалі The Purple Heart (Пурпурове Серце). Та одна тільки м'яка іграшка Teddy bear (ведмедик), назва-

на на честь президента Теодора Рузвельта, чого варта?! Чи треба іншого пам'ятника, ніж оце непоказне, на перший погляд, людське визнання?

Однак не все так і добре з цим у «королівстві датсько-му». Взяти хоча б наш український «Щедрик», який посів у шоу-бізнесі Америки таки видне місце, якщо не трон. Його «крутять» на різдвяні святаки так активно, що щире українське серце могло б і зомліти від патріотичних радощів. Рекламні ролики, телефільми й телешоу, радіопередачі, концертні зали і, звичайно ж, відеогостинг YouTube в інтернеті – кого тільки не підкорює магія цієї напрохуд динамічної мелодії! Хоча людям, які не розуміються на англійській, важко вловити одну деталь: англійський текст щедрівки не має нічого спільного з оригіналом, який багато хто з нас пам'ятає ледь не від колиски. І авторство Миколи Леонтовича (1877-1921), обдарованого українського композитора, який першим поклав цю народну мелодію на ноти та обробив її для хорошого виконання, увесь цей час замовчується. Тільки врядигоди десь промайне в титрах (як ось і в телефільмі A Time to Remember, випуску 1982 р.) щось на зразок Ukrainian Carol Song (українська колядка, хоча, за своєю суттю, це щедрівка і мала б по-англійськи визначатися як wish-song).

Та не так вже воно й важливо – колядка чи щедрівка, адже, як каже наше українське прислів'я, втративши голову, за волоссям не плачуть. А ми, українці-емігранти, схоже, таки втрачаємо нашого «Щедрика». Написаний Леонтовичем у 1916 році, він був представлений західному світові, зокрема Америці, в ранніх 1920-х Українським національним хором Олександра Кошиця, який проспівав його в

нью-йоркському Карнегі-голлі. Однак справжні крила пісні дав знаменитий у колах Нью-Йорка маестро хорового жанру Пітер Вільховський (Вільгоський), написавши у 1936 році свій текст до мелодії англійською. Що то значить рідна мова для сприйняття чужої музики! Carol of the Bells («Колядка дзвонів») миттю полюбилася американцям, адже мелодія геніально відтворює урочисте шестя Різдва Христового, а слова, на диво прості, звучать так до ладу: церковний передзвін перегукується з різноголоссям дзвоників в оленячих упряжках, коли битими дорогами поспішає до дітей Санта Клаус у своїх санях.

В Україні, що стогнала під советами, в цей час до церков запускали бульдозери, а дзвони стягували з-під куполів і переплавляли на метал. Так було і в моєму рідному місті Яготині, що на Київщині, де зрівняли із землею Троїцьку церкву унікальної архітектури. Тож дзвони в англійському тексті нашого «Щедрика» звучать, як на мене, цілком вмотивовано і не підбивають його оптимістичної, насиченої добром і вірою в завтрашній день, ідеї.

Однак мене (і, сподіваюся, не тільки мене) подібне злиття американської культури з українською чомусь не радує. Адже ніхто в Штатах, по суті, не знає істинного походження цього шедевра хорового мистецтва. Коли ж мені час від часу випадає нагода навести, так би мовити, фокус в об'єктиві – мовляв, це давня українська мелодія, – мої співрозмовники сприймають це недовірливо, як і «новину» про Голодомор в Україні. Що й казати, прогалина в освіті дає себе знати, адже Україна представлена в підручниках світової історії в США вкрай спрощено, що й породжує прикрі промахи.

Закінчення — стор. 18

АМЕРИКА І МИ

Закінчення. Поч. – стор. 19

Як ось хоча б і озвучення «Щедриком» реклами не зовсім підходящого продукту – Rice Chex Cereal – на каналі CNN. Неетичне ставлення до жанру і до самої пам'яті про Леонтовича, замордованого радянським режимом, демонструє неетичне ставлення і до нас самих, до культури, на якій ми вирости, до країни, синами і доньками якої себе вважаємо.

А на якій, власне, культурі ми, емігранти останньої хвилі, вирости? Пам'ятаю, яка війна була затіяна з латиноамериканською романтичною баладою Besame Mucho, коли вона дивом прорвалася в наш побут крізь «залізну завісу». Оце дивне слово besame буквально висміювалося в пресі, зі сцени – як і штани «в дудочку», дівчача стрижка «під хлопця» і пізніше – такий вид «холодної зброї», як безневинні американські джинси. Радянська ідея зазнала краху, а балада, написана скромною піаністкою Консuelо Веласкес, давно стала міжнародним гітом, і джинси мало поступилися їй славою. Більше пощастило ліричній іспанській пісні La Paloma (1863): для неї написали текст російською, назвали «Голубкою», і співоочий талант Клавдії Шульженко створив ще один шедевр. Однак, як і в США, публіка слабо була поінформована про справжнє походження пісень та музичних творів. Отож «Голубка» вважалася мало не «радянською народною», хоча весь світ давно, ще з 1860-х, обспівувався нею, як і нашим «Щедриком». В Америці їй надав звучання англійською мовою (No More) Елвіс Преслі в кінострічці Blue Hawaii (1961).

Була й пісня з репертуару Леоніда Утьосова, яка підносила слухачам як «американська народна» в обробці популярного композитора Аркадія Островського: про льотчиків, які на підбитому крилі добиралися літаком до своїх. Як же я була шокована, впізнавши мелодію в американському фільмі років Другої світової війни On a Wing and a Prayer («На крилі і молитві»)! Виявляється, у пісні-фокстроту таки були автори – композитор Jimmy McHugh і поет Harold Adamson; їхній твір був настільки популярним, що режисер Henry Hathaway вирішив зняти стрічку, а тодішній президент Гаррі Трумен удостоїв авторів пісні почесної відзнаки – Presidential Certificate of Merit.

А погляньмо, яка невдячна доля в романсу «Очи черные»! На ньому поставили клеймо «російського циганського романсу», хоча біля джерел твору стояло ще одне українське ім'я – Євгена Гребінки (1812-1848), автора тексту, музика ж належала німецькому композитору Флоріану Герману, і

ЩО СПІЛЬНОГО МІЖ «ЩЕДРИКОМ» І СЕНДВИЧЕМ?



Микола Леонтович, автор ушавленого «Щедрика»



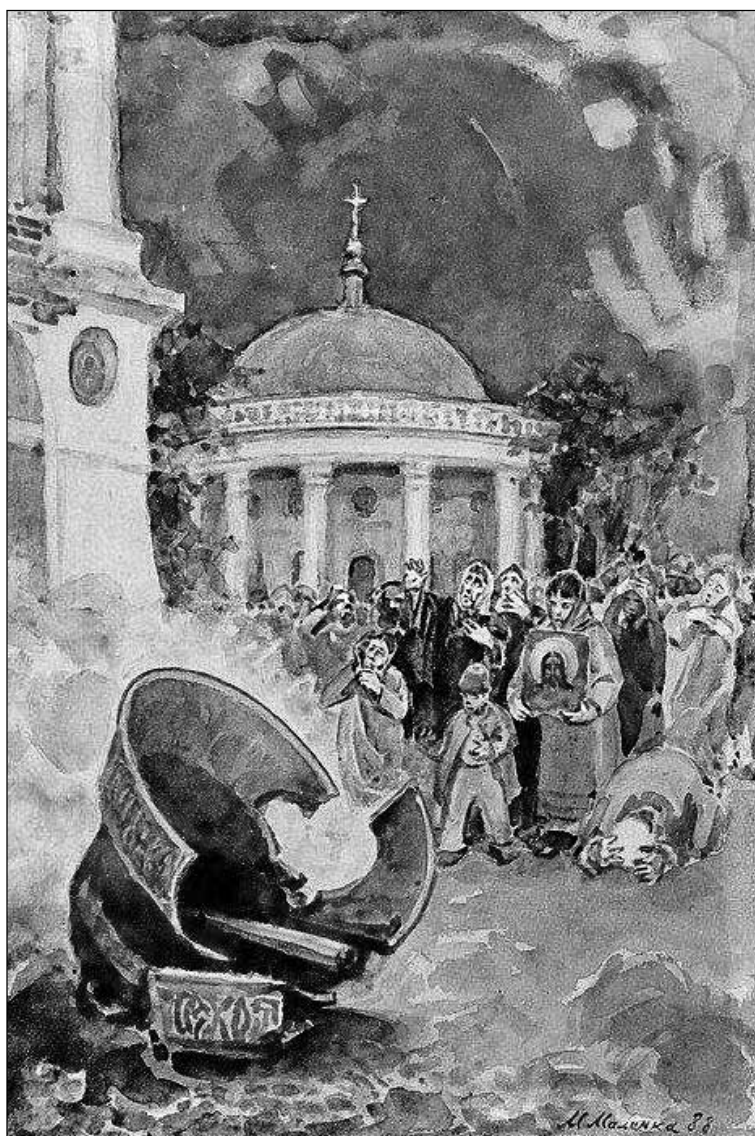
Вільнюський хор Bel Canto (Литовська Республіка), який виконав «Щедрик» українською мовою на підтримку Євромайдану в Києві

росіяни з циганами були тут ні при чому. Федір Шалєпін активно популяризував романс за кордоном, дописавши кілька власних куплетів. А Хуліо Іглесіас, зірка сучасної іспанської поп-культури, «творчо», як і Пітер Вільховський з «Щедриком», використав мелодію для власного гіта Nostalgie («Ностальгія»). До того ж, відеозаписи «Очей чорних» уперто завантажуються на YouTube не з українською, а з російсько-радянською символікою...

Як бачимо, матінка-анархія надійно оселилася в творчому середовищі. Але ж ми живемо в країні, що є взірцем відшліфованого мало не до блиску законодавства, зокрема в царині захисту інтелектуальної власності. Ми є свідками того, як бережливо, «сендвич до сендвича», Америка будує власний інтелектуальний і культурний імідж. Нам є що запозичити в неї (не побоюючись звинувачень у плагіаті), але є що й спитати. І не тільки за «Щедрик».

На День пам'яті жертв Голодомору, що відзначається в листопаді, на два дні пізніше від американського Thanksgiving Day, з телеекрана не чути ані слова на знак визнання нашої всенародної скорботи. Жваво обговорюються проблеми переїдання, даються рецепти використання залишків від святкового застілля... А що в 1932-1933 роках в Україні за «сталінськими рецептами» вмирали цілими селами й хуторами, не маючи не тільки хліба на столі, а й торішніх недоїдок, про це не згадується навіть побіжно.

У мене особисто колективізація та спричинений нею Голодомор відібрали дідуся з бабусею, а також матиного братика, якому так і не судило-



Розгром Троїцької церкви в Яготині на Київщині (фотокопія картини Миколи Малинки, 1988 р.)

ся стати моїм дядьком. Я була вирощена матір'ю-сиротою, яка, випровадивши на фронт свого чоловіка, опинилася «в зубах» злої свекрухи-Кайдашихи – ані молока для свого первістка від неї не сподівайся, ані доброго слова... І тому мені це болять. Учора в мене відібрали діда з бабусею, сьогодні – «Щедрик», під який мене колихала в колісці мати (хоча й оголосили щедрівки та колядки в СРСР

«забобонами», як і саме Різдво з Великоднем, вони все одно вижили – завдяки ось таким «колисковим» та мало не підпільним дотриманням традицій та звичаїв в українських сім'ях), а завтра? Що буде завтра? Якщо ми не станемо гуртом на захист своєї національної ідентичності. Якщо не скажемо Америці, що нас, українців, достатньо багато працює на «дядька Сема», щоб не тіль-

ки поставити, врешті-решт, пам'ятник жертвам Голодомору у столиці Америки, а й поважати нас як націю, як складову мультинаціональної американської культури. Як народ, ми маємо право пишатися своєю країною скрізь, куди б нас не закинула доля. Поки ж що Україна в очах ділової Америки – це weird country (країна диваків), як висловився хтось із дикторів, коментуючи чергову «бійку на вулочки» в українському парламенті. У фільмах Голівуду (Sex and the City, Fool's Gold... може, хтось назве більше?) спостерігається насмішквате ставлення до українців як до нації невисокого розумового потенціалу.

Про фільм Taras Bulba, знятий за повістю Миколи Гоголя ще в 1962 році режисером Дж. Лі Томпсоном, згадали мало не через півстоліття, записавши кілька років тому на DVD і показавши по ТБ. Зате зразок сицилійського гангстеризму God Father («Хрещений батько») Френсиса Копполи, щедро обдарований свого часу кількома статуетками Oscar, й досі не сходить з телеекранів.

Що вже казати за такі дрібнички, як Russian Borscht, яким книговидавці та автори вперто величають нашу національну страву в кулінарних книжках та енциклопедіях. Часто й нас, українців, називають, за старою звичкою – Russians, і ми великодушно прощаємо їм, оскільки перебороти те, що встоялося в ужитку впродовж багатьох десятиліть, таки важко. Однак історія з «Щедриком» є саме тим випадком, коли прощення буде схожим на зраду. Чи не так?

Тетяна Маккой,
незалежний журналіст
Спеціально
для «Нової газети»
Беллівіл, штат Іллінойс



Дзеркало

ЩЕДРИЙ ВЕЧІР



*Добрий вечір, господарю, щедрий вечір!
Та дай Боже господині, та дай, Боже!
Дай і першим, і останнім, дай малечі,
Дай і тому, який знає, що він кожен.
І не сам я – у своїй землі по плечі,
В тій землі, яка почути допоможе,
Що сьогодні і назавжди – щедрий вечір,
Роздаси себе до решти – і дай, Боже.*

Павло Гірник



ВІД ШТАТУ ДО ШТАТУ



Ну, ось і все... Завершено. Нубал, погашено свічки... Тобто, розібрано різдвяну ялинку, погашено новорічні вогні... Добрих ангелів із сяючими крилами, летючих рудольфів і щедрих санта клаусів разом з міріадами гірлянд складено у старі валізи й закинуто у комору до наступного року. Трохи сумно. Вечірнє життя довкола стало темнішим. Бо тисячі американців, навіть якщо й не прикрашають своїх обійсть у різдвяно-новорічну пору, все одно не в силі залишатися байдужими до казки, яку творять у ці дні інші. І в країні (й не лише в Америці) стало давно традиційним пішки або з вікна автомобіля роздивлятися вечірні освітлення осель, дворів, вітрин. З'ясовується, ця розвага має й свою назву – Tasky Light Tour.

А можна взагалі – не встаючи з канапи. Річ у тім, що в США існує загальнонаціональний конкурс на краще різдвяне оформлення обійсть – Great Christmas Light Fight («Битва різдвяних світел»).

Телекомпанія ABC показує цілий серіал на цю тему. В ньому беруть участь 20 сімей з різних штатів Америки, які дивляться на свій дім як на канвас, використовуючи світла як фарби, якими їм доведеться намалювати неперевершену картину.

Призовий фонд – 250 тисяч доларів. Завдання – протягом 21 грудневого дня найкраще задекорувати свій дім та обійсть. Важливі умови: композиція й дизайн. ABC відвідує щотижня 4 родини й дарує приз 50 тисяч доларів тій, яка, на думку суддівської колегії, найкраще прикрасила дім. Усе це, звісно, відбувається в прямому ефірі.

Суддями цього конкурсу мають можливість стати й прості смертні американці, які голосують в інтернеті за вечірні й денні фотокартки прикрашених домів «одноповерхової Америки», розміщені на сайтах міських мерій. У змаганні беруть участь як великі мегаполіси, так і маленькі міста та селища. Цього року переможцями стали 35-літня Кеті і 36-літній Тім Макріні з містечка Вайомісінг (штат Пенсильванія). Для удекорування своєї садиби вони використали більш як 60 тисяч електролампочок, синхронізуючи їх з музикою. Вийшла чудова музично-світлова симфонія. Більшість грошей з призу переможців Кеті та Тім віддали своїй церкві – Koinos Community Church, а решту ви-



Дім Кеті й Тіма Макрінів (штат Пенсильванія) став переможцем цьогорічного всеамериканського конкурсу «Great Christmas Light Fight»

БИТВА СВИТЕЛ

Наша довідка: З 1920-х років у США проводяться різдвяні «світлові змагання» на краще святкове оформлення дому, офісу, вітрини. До 1950-х років існували лише громадські чемпіонати, головним спонсором яких виступала компанія General Electric. Перші електричні комерційні прикраси було випущено нью-джерзійською компанією General Electric Company of Harrison. Батьком же електроосвітлення різдвяної ялинки (Father of Electric Christmas Tree Lights) до сьогодні вважають партнера ушавленого Томаса Едісона Едварда Джонсона, який першим у 1882 році прикрасив ялинку у своєму домі на П'ятій авеню в Нью-Йорку гірляндами електричних лампочок.

З 1960-х років такі світлові турніри почали проводитися й між приватними власниками будинків. Сьогодні в США існує загальнонаціональний конкурс на краще різдвяне оформлення дому й обійсть – Great Christmas Light Fight з призовим фондом 250 тисяч доларів. Переможцем цьогорічного конкурсу стала родина Кеті й Тіма Макрінів (м.Вайомісінг, штат Пенсильванія).



Koziar's Christmas Village – найзнаменитіший «Різдвяний дім» Пенсильванії

рішили потратити на родинний Disney-крузі і оновлення дому.

Цікаво, що ще до кінця XIX століття головними різдвяними прикрасами дому й ялинки

були свічки, які приклеювали розплавленим воском або спеціальними скобами до гілки дерева. Приблизно в 1890 році в моду ввійшли підсвічники.

Перші електричні різдвяні вогні засвітилися з початком електрифікації, в 1880-ті роки. Й, очевидно, природно, що першим різдвяну ялинку

прикрасив ілюмінацією Едвард Джонсон, який працював разом з Томасом Едісоном й був віце-президентом Edison Electric Light Company: 22 грудня 1882 року у своєму домі на П'ятій авеню в Нью-Йорку він освітив різдвяну ялинку лампочками, створеними спеціально для цієї okazji. На ній було 80 червоних, білих і синіх лампочок величиною з волоський горіх. Місцеві газети проігнорували таку подію, вважаючи її «дешевою рекламою». Про це розповіла лише одна детройтська газета, й відтоді Джонсона почали називати «Father of Electric Christmas Tree Lights».

Виставляти різдвяні ялинки публічно і прикрашати їх електричними світлами почали на початку XX століття. Однак електричні прикраси були надто дорогими для пересічної особи, тому свічки залишалися головними різдвяними прикрасами аж до 1930-х років. Хоча ще 1904 року було зафіксовано випадки використання різдвяних вогнів на вулицях Сан-Дієго (штат Каліфорнія), 1909-го – Еплтону (штат Вісконсін), 1912-го – Нью-Йорку.

Різдвяна ялинка в Рокфеллер-центрі засвічується з 1931 року, але справжніми вогнями вона засяяла лише в 1956 році. Того ж року народилися Philadelphia's Christmas Light Show та Disney's Christmas Tree. Відтак, до середини XX століття стало звичайним явищем вивішувати ряди елек-



Люмінарія Нью-Мексико



Auntie Josie Chansky's House – найзнаменитіший «Різдвяний дім» Гаваїв



Фаролітос Аризони



Trail of Lights Тєхасу

тричних вогнів, як різдвяні прикраси, окремо від ялинки, вздовж вулиць і будівель. Оздоблювати приватні будинки й подвір'я такими вогнями в США почали з 1960-х років. Більше того, з 1920-х до 1950-х років компанія General Electric спонсорувала громадські «світлові змагання», а з 1960-х такі чемпіонати проводилися між приватними власниками будинків.

У штаті Нью-Мексико ця традиція називається люмінарія або фаволітос. Маленьку свічку ставлять в посудину з піском, а посудину – всередину паперового лійкоподібного пакунка. Такі світильники особливо популярні на Свят-вечір (Christmas Eve).

Оригінально ця традиція походить від іспанців, які, в свою чергу, запозичили паперові ліхтарики з китайської культури, створивши власну версію. Традиційно люмінарії виготовляли з брунатних паперових паунків, наповнених піском й освічених свічкою. Такі живі ліхтарі вишикували рядами й виходило величне симетричне світлове диво. Сучасні часи принесли й сучасні традиції: модерні нью-мексиканці нерідко використовують пластикові паунки, в які вмонтовано лампочки. Сполучені одна з одною електричним дротом, вони утворюють електролюмінарії-гірлянди. Ця традиція особливо популярна на Південному Заході Америки.

Санта Фе й Альбукерке, що в Нью-Мехіко, славляться своїм різдвяним убранством, яке тут називають «фаролітос». У міраді вогнів вбираються головні вулиці й площі, парки й садиби. Терміну «фаролітос», що в перекладі з іспанської означає «маленький ліхтарик», надають перевагу в Санта Фе та північних районах Нью-Мексико, тоді як всі інші регіони частіше вживають «люмінаріяс», що має інше значення – «фестиваль вогнів». У місті Галена в середині грудня існує «Night of Luminaria», коли однієї ночі всі вулиці міста освічуються виключно «паперовими ліхтарями». Студенти San Juan College, що в Фармінгтоні, організовують щорічну виставку «фаролітос», – у студентському містечку засвічуються понад 30 тисяч світел. У Вест Вали-сіті (штат Юта) першого понеділка грудня ілюмінарією – 300 ліхтарями – освічують спеціальну дорогу, яка називається «Walk with Santa». В Остіні (штат Техас) тисячі американців у різдвяну пору мріють пройти дивовижною «дорогою вогнів» (Trail of Lights), яка простягається більш як на милю в Зілкер-парку.

Всеамериканська асоціація боротьби з раковими захворюваннями (American Cancer Society's Relay for Life) прикрашає в різдвяно-новорічні дні стадіони з символічним написом «HOPE». Фондація American Foundation for Suicide

Prevention's під час спеціальної церемонії «Out of the Darkness Overnight» використовує «люмінарію» під час опівнічної ходи пам'яті тих, хто покінчив життя самогубством.

Утім, імпульс для світлової феїсти може дати не лише окремий народ, а й окрема родина. Якось наші пенсильванські приятелі розповіли, що в їхньому штаті поблизу містечка Бернвіль є казкове село – Koziar's Christmas Village. У тому «Різдвяному селі Козярів» водночас засвічується півтора мільйона світел і різних інших чудернацьких декоративних ефектів. Тут є кілька великих діорам та сцен: Christmas Beneath the Sea, Christmas in the Jungle, Santa's Post Office, Christmas in Other Lands, Kissing Bridge... Дім Козярів знаний у всій Пенсильванії як «Christmas House», отож не дивно, що в зимову святкову пору сюди їдуть юрбами туристи з усієї Америки.

У позасезонну ж пору назва цього поселення Spring Lake Dairy Farm й насправді це родинна молочна ферма. Її господар Вільям Козяр почав декорувати своє обійстя ще в 1948 році й з роками перетворив його на музей під відкритим небом. Головним «дизайнером» виступала його дружина Грейс, з часом до них приєдналися їхні діти, а потому й онуки. Спочатку прикрашали лише дім, потім ще й стайню, потім доріжки, дерева, озеро, огорожу...

Жодні інтернетні вказівники не обмовляються про «етнічне коріння» цього села, але звучить його назва дуже по-українськи. Отож, ми вирішили наступного року неодмінно там побувати й провести власне розслідування щодо його «коріння».

Імпульс великій різдвяній традиції може дати не лише один народ, одна родина, а й одна особа. Як це сталося в Кауї на Гаваїях, коли 50 років тому тітонька Джасі Чанські почала перетворювати «сміття на скарби», майструючи прикраси з будь-якого підручного матеріалу – банок з-під кока-коли, кришечок з-під пивних пляшок, паперових склянок. Сьогодні цей дім знають на всьому гавайському архіпелазі як «Christmas House», й щороку в різдвяно-новорічні дні сюди сходяться родина за родиною, генерація за генерацією, щоб подивитися на різдвяну ялинку з 7500 зубочисток, новорічний вінок з шкарлупок яйця, святкову кулю з «уламків урагану Сенді»... З 1996 року ці приватні, але масові оглядини перетворилися на Фестиваль світел з наголосом на різдвяне народне мистецтво.

40 літ місіс Чанські, спочатку на острові Оагу, а потім Кауї, творила святкове диво «з нічого» й потім у різдвяно-новорічну пору відчиняла двері свого дому для всіх і кожного, хто вірить у різдвяну казку.

У 1996 році помер її чоловік. Сумуючи й не знаходячи втіхи навіть у своєму мистецтві, вона сказала собі, що її життя закінчилося також і виставила всі свої скарби на «garage sale» за центи. Про це довідалася дизайнерка Елізабет Фрімєн й разом з небайдужими гавайцями вирішила перетворити дім тітоньки Чанські на головний павільйон Фестивалю світел. Колекцію взяла під свою опіку міська управа, а на Гаваїях народилася ще одна різдвяна традиція.

У 2010 році гавайський сенатор Деніел Інує разом із земляками вбрав у своєму офісі в столичному Вашингтоні різдвяну ялинку 500 прикрасами зі «сміття», назвавши її «Aloha Recycled Treasures».

Кажуть, що американці діляться на дві категорії: ті, що люблять напередодні Різдва декорувати свої домівки, перетворюючи їх на казку, й ті, що люблять цю казку лише споглядати. Насправді є ще й третя категорія – ті, які чи то прикрашаючи власноруч, чи то споглядаючи красу, створену іншими, вбачають у тих вогнях путівну Віфлеємську зорю, покликану освічувати шлях тим, хто лишається на землі. Бачити те світло й йти за ним...

**Катерина Кіндрась,
Валентин Лабунський**

Збираєтесь вирушити в подорож? Зверніться до Лесі Козіцької з подорожньої агенції Dunwoodie Travel Bureau - і вона полагоди́ть всі ваші проблеми з квитками, готелями, відвідинами знаменитих місць США та нашої планети.

Адреса:

**125 Corporate Blvd, Suite 300,
Yonkers, NY 10701**

Телефони:

(914) 969-4200

(800) 550-4334

E-mail:

dunwoodie@vacation.com

Життя без подорожей неймовірно нудне й нецікаве. Але вирушати в дорогу навмання не варто - побутові й дорожні проблеми можуть зіпсувати всю вашу відпустку. Краще зверніться по допомогу до туристичної агенції New Tours, яка полагоди́ть всі проблеми і зробить вашу поїздку незабутньою. Тисячі маршрутів в Америці та світі.

Телефон для довідок:

(718) 934-7644

або зайти на сайт:

www.newtours.us



Найкращі побажання веселих свят у ці різдвяно-новорічні дні та повсякчас бажають редакції «Нової газети»

**Посол України в США
Олександр Моцик
з дружиною Наталею Герлецькою
м. Вашингтон**

Веселих і щасливих свят бажають редакції «Нової газети» Управа та Адміністрація Українського музею. Висловлюємо глибоку вдячність за вашу співпрацю й щедрі підтримку нашого музею.

**Рената Голод,
голова Управи,
Марія Шуст,
директор Українського музею
в Нью-Йорку**

Радісних і благословенних свят Різдва Христового!

Міцного здоров'я та наснаги у вашій важливій праці для добра нашої громади й української спільноти! Прийміть наш скромний дарунок на Пресовий фонд «Нової газети».

**Ярослав і Марія Кіцюк
Йонкерс**

Шановна, дорога наша редакціє!

Вітаємо вас з Різдвом Христовим та Новим Роком! Прийміть наш дарунок на Пресовий фонд як визнання вашої великої праці, яку робите для нашої громади. Бажаємо вам здоров'я, щастя та подальших успіхів у вашій такій потрібній для всіх справі.

Щиро,

**Лариса та Володимир Лисняки
Лонг-Айленд**

З Новим 2014-м Роком! З Різдвом Христовим! Радості, щастя, благополуччя, здоров'я в новому році й назавжди!

Нехай наш скромний внесок у Пресовий фонд «Нової газети» продовжить славу українську традицію підтримувати один одного і в скрутну, і в радісну годину.

**Таня й Микола Мовчани
Кренфорд, Нью-Джерсі**

Радісних і благословенних свят Різдва Христового!

Міцного здоров'я та наснаги у вашій важливій праці для добра нашої громади й української спільноти! Прийміть наш скромний дарунок на Пресовий фонд «Нової газети».

**Ярослав і Марія Кіцюк
Йонкерс**

Щиро вітаю з величним святом Різдва Христового та новорічними святами колектив редакції нашого улюбленого тижневика, всіх його журналістів, дописувачів і добрих друзів. Будьмо разом і в Новому 2014-му році!

**Люба Микитюк з родиною
Парма, Огайо**

Щирісердечно вітаємо з Різдвом Христовим і Новим 2014 роком!

Нехай Господь благословить добрим здоров'ям і благополуччям на творчі успіхи на благо нашої України!

З давньою й глибокою повагою,

**Діна і Микола Кравці
Нью-Йорк**

Вітаємо щирих однодумців з Новим 2014 роком і Різдвом Христовим!

Немає кращої газети, як ваша! А рівно ж – і наша!

Нехай в рік Тараса Шевченка збудуться його заповітні слова: «Кайдани порвіте!»

Неодмінно порвемо! Мусимо! Можемо! Переможемо!

З нами сила, з нами віра і воля свята. З нами Бог!

З щирою повагою,

**родина Цісельських
Гадсон, Пенсильванія**

Христос Родився! Славимо Його!

З Різдвом Христовим та Новим 2014 роком вітаємо всіх редакторів та читачів «Нової газети». Сердечно дякуємо за нашу плідну співпрацю!

З повагою,

**Марія та Юліан Бачинські
Нью-Йорк**

Без кінця і краю таїнство Різдва,
Сію-посіваю зернами слова:
Щоб були здорові в мирі, без тривоги,
Щоб у Вашій хаті народився Бог.
Христос народився! Славимо Його!

Матері в молитві

Вітаємо редакцію «Нової газети» з Різдвом Христовим та Новим 2014 роком.

Нехай новонароджений Ісусик рясно благословить нас усіма своїми ласками й щедротами! Христос народився! Славимо Його!

**Теодор Шевчук з родиною
Бруклін, Нью-Йорк**

Вітаю редакцію «Нової газети» з Новим Роком і радісними святами Різдва Христового та бажаю веселих свят!

**Микола Галів
Нью-Йорк**

Щастя, радості, достатку, наснаги в новому році та повсякдень бажає редакції «Нової газети»

**Михайло Барабаш з родиною
Нью-Йорк**

Нехай Новий рік принесе всім нам добро, достаток та здійснення всіх євромайданних мрій!

**Богдан Бойчук з родиною,
Глен-Спей, штат Нью-Йорк**

Дай, Боже, Вам любові і тепла,
Добра в сім'ї і затишку в оселі,
Щоб щастя світла

музика текла

В Різдвяні свята –

щедрі і веселі!

Хай здійснює бажання

рік Новий,

Нехай родина Ваша процвітає,
З чудовим святом

радості і мрій

Ми щиро і сердечно Вас вітаєм!

**З любов'ю й пошаною,
родина Павлишин
Нью-Йорк**



**SELF RELIANCE (NJ)
FEDERAL CREDIT UNION**

САМОПОМІЧ (Н.Дж.) Федеральна Кредитна Співка

PRINCIPAL OFFICE
851 ALLWOOD ROAD
Clifton, NJ 07012
(973) 471-0700

BOTANY VILLAGE OFFICE
237 DAYTON AVE.
CLIFTON, NJ 07011
(973) 772-0620

Toll Free:
1-888-BANK UKE
www.bankuke.com

Business Loans from 4.50% APR*
Car Loans from 0.99% APR*
Second Mortgage Fixed from 3.00% APR*
up to \$150,000 No closing costs
Please contact our loan department
973-471-0700, ext. 17 or 20
* Rates are effective May 20, 2013 and are subject to change without notice.



АДВОКАТ СЕРГІЙ ГОШОВСЬКИЙ

- ◆ Купівля-продаж нерухомості, бізнесу
- ◆ Імміграційне право
- ◆ Нещасні випадки, травми
- ◆ Заповіти, трасти, розлучення

33 West 19 Street, New York, NY, 115-10 Queens Blvd., Forest Hills, NY
Тел.: 646 - 619 - 1123, 718 - 785 - 0472

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР PALLADA

Заснований 1992

- Грінкарти (одруження, праця, об'єднання сімей, та ін.)
- Грінкарти через працевлаштування (Labor Certification)
- Оформлення документів для Візового Центру (NVC)
- Оформлення документів для вигравших у лотереї DV
- Отримання дубліката вигравшу у лотереї DV
- Візи нареченого або нареченої (K1)
- Робочі візи строком до шести років (H1B)
- Відновлення картки реєстрації прибуття до США (I-94)
- Продовження терміну перебування та зміна віз

- Довіреності та заяви
- Апостиль
- Нотаріус
- Травел паспорти для володарів грінкарт
- Натуралізація
- Громадянство
- Переклади документів
- Запрошення для тимчасового візиту в США

За інформацією відносно робочих годин
або для призначення Вашого візиту
просимо дзвонити за номером (212) 387-8683

98 Second Avenue, #2-A, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (917) 522-9587 • E-mail: pallada@comcast.net

ШУКАЮ ПРАЦЮ

МАЙСТЕР З РЕСТАВРАЦІЇ АНТИКВАРНИХ
ТА ВИГОТОВЛЕННЯ ЕКСКЛЮЗИВНИХ МЕБЛІВ,
з багатим досвідом праці в провідній американській компанії шукає
в Нью-Джерсі та Нью-Йорку роботу за фахом або handyman, supervisor і т.ін.

Тел: (862) 371-7006; (862) 371-7004;

Мистецька студія Михайла Барабаша у Нью-Йорку допомагає дітям усіх вікових категорій розвивати таланти в малюванні, живописі, композиції.

П'ятниця: 3:00 – 5:00 год. по полудні
Неділя: 1:00 – 3:00 год. по полудні
Тел: (646) 673-2332 www.barabashart.com

ХРИСТОС РОДИВСЯ!



Дорогі Парохіяни!

У ці дні особлива духовна радість обіймає кожного з нас, бо ці дні – незвичайні. Ми прославляємо одну з найвеличніших подій Священної історії щирим і сповненим радості привітанням: «Христос Рождається – Славте Його!».

Різдво Христове – це свято любові. Любов, котру принесло на землю Різдво, зобов'язує нас до внутрішнього відродження, до оновлення усього створеного: людини, сім'ї, нації, держави, світу. У світлі Різдва Христового ми повинні прагнути очиститися від скверни, відродити наші душі й серця у покаянні, любові та всепрощенні. Різдво Христове – як нове очищення, воно виводить нас з темряви до світла, зцілює духовно, об'єднуючи в єдину могутню християнську родину.

У цей надзвичайно складний час становлення нашої держави ми всі повинні проїнятися духом різдвяної любові й будувати нове життя у світлі Христових заповідей і моралі. І нехай оцей всемогутній, преображаючий дух світлого Народження Христового запанує в наших серцях нині, і повсякчас, і на віки вічні! Славимо Його!

3 Різдвом Христовим та Новим 2014 роком!

Отці василіяни

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА СВ. ЮРА В НЬЮ – ЙОРКУ РІЗДВО – 2014

9 січня СВ. ПЕРВОМУЧ. СТЕФАНА
Літургії: 6:00, 8:30, 10:00 ранку, 6:00 ввечері

12 січня ПРОСФОРА – Шкільна Авдиторія
2 год. по полудні

13 січня ЗАКІНЧЕННЯ РОКУ
Літургії: 6:00, 7:30, 8:30 ранку

14 січня НАЙМЕНУВАННЯ ГНІХ
СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО
Літургії: 6:00, 8:30, 10:00 ранку, 6:00 ввечері

18 січня ЩЕДРИЙ ВЕЧІР
Літургії: 6:00, 7:30 ранку
Літургія, Мале Водосвяття: 9:00 ранку
Велике Повечір'я: 6:00 ввечері

19 січня БОГОЯВЛЕННЯ ГОСПОДНЄ – ЙОРДАН
Літургії: 7:00, 8:30 ранку
Літургія, Велике Водосвяття: 10:00 ранку
Літургії: 12:00 в полудень, 4:00 по полудні



"Нова газета" -
український громадсько-політичний тижневик.
Видається з жовтня 2008 року в Нью-Йорку
Видавець і головний редактор -
Валентин Лабунський
Власний кореспондент у США -
Катерина Кіндрас
Власний кореспондент в Україні - Василь Туглук
Дизайн - Ukrainian Media Group, Inc.

РЕКЛАМА Й ПЕРЕДПЛАТА ПРИЙМАЄТЬСЯ ЗА ТЕЛ.:
718-275-2503, 917-324-0359
Відповідальність за зміст рекламних матеріалів
та оголошень несуть рекламодавці.
Адреса редакції:
64-15 Dieterle Cres. Rego Park, NY 11374
Електронна адреса: vlabunsky2002@yahoo.com
Інтернет сторінка: WWW.NOYAGAZETA.INFO

"Nova gazeta" - the Ukrainian weekly
Established October 2008 in New York.
Publisher and editor-in-chief -
Valentyn Labunsky
Correspondent in USA -
Kateryna Kindras
Correspondent in Ukraine -
Vasyl Tuhluk
Design - Ukrainian Media Group, Inc.

The publisher may not have the same standpoints
with the author of a printed material.
Authors of printed materials are fully responsible
for the content of their commercial Ads
Editorial Office:
64-15 Dieterle Cres. Rego Park, NY 11374
Advertising Department: Tel.: 917-324-0359
E-mail: vlabunsky2002@yahoo.com
Website: WWW.NOYAGAZETA.INFO
Ціна договірної

Looking for your first home?

Ask about our first time home buyer program:

10% down

no PMI

4.00%*

25 year fixed rate



SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

A full service financial institution serving the Ukrainian American community since 1951.

MAIN OFFICE: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

E-mail: Info@selfreliancenyc.org; Website: www.selfreliancenyc.org

Outside NYC call toll free: 1-888- SELFREL

Conveniently located branches:

KERHONKSON: 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938; Fax: 845 626-8636

UNIONDALE: 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393; Fax: 516 565-2097

ASTORIA: 32-01 31ST Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506; Fax: 718 626-0458

LINDENHURST: 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990; Fax: 631 867-5989



*10% down-payment required; 1-4 family owner occupied first home; no points; no Private Mortgage Insurance required; no prepayment penalties; 300 payments; \$5.28 cost per \$1,000.00 borrowed for 25 year term period. Interest rate may change at any time without prior notice.